

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

Ülke: Türkiye

Proje Belgesi/Dokümanı

Proje Başlığı: Türkiye’de İklim Değişikliğinin Yönetimi için Kapasite Oluşturma

Türkiye’nin uluslararası müzakerelere etkin bir biçimde dahil olması ve Kyoto’nun esnek mekanizmalarına gönüllü karbon piyasalarını daha iyi tecrübe ederek katılımı için Türkiye’nin kapasitesinin geliştirilmesi.

UNDAF’ın Sonuçları: Sonuç 1: 2010’a kadar, bireysel ve kurumsal kapasitenin hem demokratik hem de çevresel yönetim açısından yerel ve merkezi düzeyde güçlenmiş olması.

Sonuç 1.1. Her düzeydeki karar alma sürecine katılmak için kişisel, ortaklaşa ve kurumsal kapasitenin artırılmış olması.

Sonuç 1.2. İnsan haklarının, uluslararası kural ve standartlarının uygulanmasında ve izlenmesinde kullanılan mekanizmaların güçlendirilmiş olması.

Sonuç 1.3. Sürdürülebilir kalkınma için ekosistemlerin yönetiminin ve korunmasının güçlendirilmiş olması.

Hedeflenen Ülke Programı (ÜP) Sonuçları:

(projeyle ilgili olan ve ÜP’den çıkarılan)

UNDP, iklimle bağlantılı risklerin yönelik stratejilerin oluşturulması ve uygulanması için ulusal ve yerel kapasiteyi güçlendirmek yoluyla Ulusal İklim Koordinasyon Kuruluna destek olacaktır.

Hedeflenen Çıktılar:

(Projenin sonucunda elde edilecek olan çıktılar)

Çıktı 1.1 Türkiye’nin UNFCCC/KP kapsamında istenen konunun net olarak anlaşılmasının sağlanması; Çıktı 1.2. Türk yetkililerin, uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara katılmasını sağlayacak kapasitelerinin artırılması; Çıktı 2.1. Gönüllü Karbon Piyasası(GKP) projelerinin kabulü için kural ve işlemlere ilişkin önerilerin geliştirilmesine ÇOB, DPT, MB ve ilgili paydaşlara görüş almak üzere gönderilmiş olması; Çıktı 2.2: İlgili kesimlerin, belirlenen kurallar ile şeffaf ve etkin işlemlere göre GKP projeleri geliştirebilecek ve yürütebilecek şekilde kapasitelerinin geliştirilmiş olması; Çıktı 2.3: Gönüllü karbon projeleri için bilgilendirme ağının oluşturulmuş olması; Çıktı 2.4: Gönüllü Karbon Projelerinin (GKPR) Türkiye’de uygulanabilme potansiyelinin tahmin edilmiş olması; ÇOB tarafından değerlendirilmek üzere enerji, ormancılık ve katı atık baz seviyeleri ile somut projeler için üç PIN geliştirilmiş olması; Çıktı 2.5: Türkiye’nin iklim değişikliği konusunda kapasitesini geliştirmek için gelecekte yapılacak etkinliklere dönük önerilerin oluşturulmuş olması.

Yönetici Kuruluş:

Çevre ve Orman Bakanlığı

Yürütücü Kurum:

UNDP Türkiye

ÖZET

Bu projenin genel amacı üç bölümden oluşmaktadır:

- 2012’yi takiben Kyoto-sonrasına odaklanarak, Türkiye’nin uluslararası iklim değişikliği politika diyaloglarına etkin bir şekilde dahil edilmesini sağlamak.
- Gönüllü Karbon Piyasası yoluyla emisyon ticareti mekanizmalarından faydalanabilmesi için, Türk Hükümetinin gerekli yapıları oluşturmasına destek olmak.
- İlgili paydaşların insan kapasitelerini, uluslararası müzakerelere ve karbon piyasalarına etkili bir şekilde katılabilmeleri için daha ileriye taşımak.

Bu proje, özellikle 2012 sonrası iklim değişikliği dönemi kapsamında ülkenin konumunu geliştirmek üzere, UNFCCC sürecine katılma ve müzakere yapma konusunda ulusal yönetsel kapasiteyi arttıracak ve Türkiye’nin bir bütün olarak Gönüllü Karbon Piyasalarına etkili bir biçimde katılımını sağlayacaktır. Bu projenin hedefi; ilgili paydaşların belirli iklim değişikliği konularında bilgi temelini genişleterek, ülkenin UNFCCC ve Kyoto Protokolü kapsamındaki konumunun değişmesini sağlamak üzere seçeneklere ilişkin öneriler geliştirerek ve GKP yapıları için önerilerde bulunarak bu amaçları desteklemektir. Bu projenin sonucunda, uluslararası iklim müzakereleri ve karbon piyasalarındaki katılımının en yüksek düzeye çıkarılması için ülkenin kapasitesi güçlendirilmiş olacaktır.

Program Dönemi:	_____
Kilit Sonuç Alanı (Stratejik Plan)	İklim Değişikliği
Atlas Sistemi Ödeme Kimlik No:	_____
Başlama Tarihi:	15 Aralık 2008
Bitiş Tarihi	31 Mart 2010
PAC Toplantı Tarihi	7 Kasım 2008
Yönetim Düzenlemeleri	NEX

Gerekli toplam kaynak GMS (3%)	ABD Doları 400,000 ABD Doları 8,738
Tahsis edilen toplam kaynak:	
• SPO	ABD Doları 300,000
• UNDP TRAC	ABD Doları 50,000
Aynı katkı:	
• TÜSİAD	ABD Doları 40,000
• ÇOB	ABD Doları 10,000

Dışişleri Bakanlığı tarafından kabul edilmiştir (DB) (Hükümet):

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından kabul edilmiştir (ÇOB), (Yönetici Kuruluş):

(UNDP) tarafından kabul edilmiştir:

TÜSİAD tarafından kabul edilmiştir:

I. Durum Analizi

Arka Plan

İklim değişikliği, tüm ülkelerde her düzeydeki çevre ve gelişme gündemleri içerisinde giderek önemli bir yer kazanmaktadır. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Panelinin (IPCC) Dördüncü Değerlendirme Raporunun (FAR) bulguları, - kendinden öncekilerde olduğu gibi- iklim sisteminin insan tarafından tehlikeli bir biçimde engellenmesini önlemek için, atmosfere salınan insan kökenli sera gazlarının miktarının azaltılmasına yönelik acil eylem gerekliliğinin altını çizmiştir. FAR aynı zamanda, hiçbir teknolojinin veya azaltma seçeneğinin tek başına bu hedefe ulaşacak güce sahip olmadığını kabul etmektedir; bunun yerine seçeneklerden oluşan bir portföy – değişik ulusal durum ve çıkarları içerecek şekilde yeterli esnekliği sağlayan – gerekmektedir. Bunun yanı sıra, küresel katılım, iklim değişikliğinin etkin bir biçimde ele alınması için olağanüstü önemlidir; bu ise, gelişmekte olan ülkelere (ve belki de Kyoto-dışı taraflara) 2012 sonrasındaki uluslararası azaltma çabalarına katılmalarını kolaylaştırmak için teşviklerin yaratılması ve yeni yolların tasarlanması anlamına gelmektedir.

UNDP İnsani Gelişime Raporu 2007/2008 “İklim Değişikliğiyle Mücadele: Bölünmüş Bir Dünyada İnsan Dayanışması”na göre iklim değişikliği, 21.yüzyılda insani gelişim için beklentileri şekillendiren belirleyici güçlerden biri olacaktır. İklim değişikliği, küresel bir insani kalkınma sorunudur. Ekosistemlerin sürdürülebilirliğini tehlikeye sokmakta ve milyarlarca insan ve dünyadaki tüm uluslar için ciddi ekonomik ve sosyal sorunları beraberinde getirmektedir. Türkiye bir istisna değildir. Ülke, iklim değişikliğine karşı çok savunmasızdır. Halihazırda Türkiye, gözlemlenen bir ısınma ve azalan yağış eğilimiyle karşı karşıyadır.

Küresel İklim Değişikliği sorununun geleneksel başışçı desteğiyle ele alınmasının yetersiz olduğunu kabul eden Kyoto Protokolü, iklim değişikliğini denetlemede ve mücadelede özel parasal desteği özendirme için yenilikçi finansal piyasa mekanizmalarını başlatmıştır. Türkiye, Kyoto Protokolü’nü henüz onaylamamıştır ve bu nedenle de Kyoto Protokolü’nün esnek mekanizmalarına katılarak fayda sağlayamamaktadır. Ancak, ülke, SG emisyonlarını önemli miktarda azaltma potansiyeline sahiptir ve başta GKP’dekiler olmak üzere esnek mekanizmalara etkin olarak katılabilecektir. Ek olarak, momentumu kaybetmemek ve Kyoto-sonrası müzakerelerde ülkenin pozisyonunu belirlemek önemlidir.

AB’ye tam üyelik için aday bir ülke olarak Türkiye, AB’nin iklim değişikliği politikasıyla uyumlu olmak zorundadır. İklim değişikliği, Avrupa Birliğinin çevre gündeminin en önemli öncelik alanıdır.

İklim değişikliği politikaları ile AB stratejileri ve programları sonucunda ortaya çıkmış önlemler, ekonominin hemen hemen tüm sektörlerine ilişkin çok sayıda Direktif vasıtasıyla AB mevzuatında yer almaktadır.

Türkiye’nin UNFCCC ve Kyoto Protokol’ündeki Konumu ve Geleceği:

Türkiye, güncel iklim rejimi karşındaki konumunu *kendine münhasır* bir konum olarak tanımlamaktadır. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Sözleşmesi (UNFCCC) 1992’de kabul edildiği zaman, Türkiye bir OECD üyesi olarak Sözleşme’nin Ek I ve Ek II’ sindeki ülkeler arasında yer almıştır. 2001’deki Marakeş’teki COP7 (7. Taraflar Konferansı)’nda, Türkiye, Sözleşme’nin Ek II’ sinden çıkarılmıştır (Karar 26 / KP.7). Böylelikle Türkiye, diğer Ek I ülkelerinden¹ farklı bir konuma sahip olarak UNFCCC’nin Ek I tarafları içinde kalmıştır. Türkiye, 24 Mayıs 2004’de UNFCCC’nin 189’uncu tarafı olarak kabul edilmiş ve şu temel taahhütlerde bulunmuştur:

- Düzenli raporlar; ulusal bildirim ve SG envanterlerini sunmak.
- İklim değişikliğini azaltma, uyum sağlama, sistematik araştırma, eğitim, öğretim ve halkın bilinçlendirilmesi için politikalar ve önlemler uygulamak.

Türkiye, kendini 2012’den sonra Kyoto Protokolü(KP)’nün yerine geçecek yeni bir anlaşmaya hazırlamak amacıyla, 2008’in başında KP’ye taraf olmak için ulusal işlemleri başlatmış bulunmaktadır. Bunları, Ponzan-Polonya’da yapılacak olan COP14/MOP4 (4.Taraflar Toplantısı)’ten önce tamamlanması beklenmektedir.

Kyoto Protokolü kabul edildiğinde, Türkiye, UNFCCC’ye taraf değildi. Bu nedenle, Ek-I Tarafları için bireysel hedefleri listeleyen Ek-B’nin içinde bulunmamaktadır. Türkiye, Kyoto Protokolü’ne taraf

olduğu zaman, Protokol'ün birinci taahhüt süresi içinde herhangi bir ölçülen emisyon sınırı ya da azaltım taahhüdünde bulunmayacaktır. Türkiye'nin KP'ye katılması, onu doğrudan Ek-B'ye eklenmesini getirmemektedir. Teknik ve yasal açıdan bakıldığında, bu mümkün değildir.

Öte yandan, Türkiye KP'ye çok yakında taraf olacak olsa bile, CDM/JI/IET mekanizmalarına katılamamaktadır; çünkü sadece Ek-I' dahil olmayan ülkeler CDM'yi barındırabilir ve sadece Ek-B tarafları JI ve Uluslararası Emisyon Ticareti (IET) yapabilmektedir. 2012'den sonra birçok belirsizlik olmasına karşın, 2008-2012 süresi içinde Gönüllü Karbon Piyasalarına (GKP) katılmak, Türkiye için en gerçekçi olasılık olarak görülmektedir.

Türkiye, 2012 sonrası dönemin biçimlendirilmesi sırasında kendisini diğer Ek-I ülkelerinden farklılaştıran özel şartlarını göz önünde bulundurulması beklentisi içindedir. Türkiye, yeni anlaşmada kendisi için belirli esnekliklerin bulunmasını istemektedir.

Türkiye, halihazırda Altın Standarda uygun olarak gönüllü ofset projeleri olarak geliştirilen projeler hakkında deneyime sahiptir. Altın Standarda göre Onaylanan Emisyon Azaltma projelerine sahip ilk ülkedir. Şimdiye değin, 30 PTB geliştirilmiştir. Bu 30 projenin uygulanmasıyla sera gazlarında beklenen azalmanın, yaklaşık 5 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir. Bu projelerden elde edilen Onaylanan Emisyon Azaltma, Gönüllü Karbon Piyasasında satılacaktır. Gönüllü Karbon Projelerinin sayısı ve hacmi, Türkiye'yi yükselen gönüllü piyasada en önde gelen ve en başarılı ülkelerden biri yapmaktadır. Bu projeler çoğunlukla yenilenebilir enerji - yani rüzgar gücü üretimi ve küçük hidro gücü - alanındadır.

Ancak, Türkiye'deki GKPR'ler hakkındaki bilgi, gerekli olmadığı ve hükümetin bu işlemi kontrol etmemesi nedeniyle sistematik bir şekilde toplanmamaktadır.

GKP'ları uluslararası seviyede bir mevzuata tabi değildir; ancak, alıcının güvenilir VER'ler edinme baskısı nedeniyle giderek daha fazla düzenlemeye tabi olmaktadır. Son zamanlarda GKPR'ler, proje uygulamalarının CDM gereklerine yakın bir şekilde yapılmasını sağlayan standartlara göre gönüllü karbon projeleri geliştirilmeye başlanmıştır. Ulusal işlemlerin oluşturulması bir zorunluluk olmamakla beraber; bunlar, projelerin ulusal politikalara ve SD öncelikleriyle uyumlu olmasını garanti etmekte, hükümetin projelere olanak verecek bir ortamı yaratması için fırsat oluşturmakta, projelerin güvenilirliği artırmakta ve tüm projelerin VER'lerin fiyatını yükseltebilecek olan uluslararası kabul gören standartları kullanmalarını sağlamaktadır.

Bu, gönüllü piyasanın düzenlenip düzenlemeyeceğine ve nereye kadar düzenleneceğine ilişkin bir karardır. GKPR'nin onaylanması için ulusal işlemler uygulanacaksa, GKPR için bir Ulusal Onay Birimi'nin (NBAVCP) kurulması gerekmektedir.

Türkiye'nin AB'ye kabulü konusundaki durumu

Türkiye, 1963'ten bu yana Avrupa Birliğinin (daha sonra da Avrupa Ekonomik Topluluğunun) ortağıdır. Türkiye ayrıca, 1949'dan bu yana Avrupa Konseyinin, 1961'den bu yana OECD'nin ve 1973'ten bu yana Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Organizasyonunun kurucu üyesi ve 1992'den beri Batı Avrupa Birliği'nin ortak üyesidir. Türkiye, AB'yle Gümrük Birliği Anlaşması'nı 1995'te imzalamış ve 1999'da da resmi olarak tam üyelik için aday olarak kabul edilmiştir. Müzakereler 2005'te başlamıştır.

Katılım işlemlerinin anahtar ögesi olan müzakereler, AB mevzuatını uygulama becerisini belirlemek üzere her bir ülkeyle yapılmaktadır. Müzakerelerin temelindeki ilke, katılım sağlandığında ülkelerin AB müktesebatını bütünüyle aktarmasını ve uygulamasını sağlamaktır. Bu demektir ki; Türkiye AB'ye katılabilmek için öncelikle Avrupa Komisyonu'yla yaptığı AB mevzuatının her bir 35 bölümü üzerindeki müzakereleri başarılı bir şekilde tamamlamalıdır.

Ne yazık ki, çevreyle ilgili bölüm hala müktesebatla uyumlu halde değildir. Türkiye'nin Çevre ve Orman Bakanlığı, AB'yle Bütünleştirilmiş Çevre Uyum Stratejisi'ni (2007-2023) geliştirmiştir. Bu Strateji; teknik ve kurumsal altyapı hakkında bilgi, yapılması gereken çevresel ilerlemeler ve bunların yanısıra AB Çevre Topluluk Müktesebatı'yla tamamıyla uyumlu hale gelmesi ve mevzuatın etkin bir biçimde uygulaması için zorunlu düzenlemeleri içermektedir.

AB'nin iklim değişikliği mevzuatı bağlamında Türkiye, ekonomik büyümenin öncelik taşıdığı yeni AB Üye Ülkeleriyle aynı kaygıları taşımaktadır. Türkiye, iklim değişikliğine karşı küresel mücadeledeki katkı düzeyini belirlemede diğer Ek-I ülkelerinden farklılaştırılmasını sağlayan kendine

özel koşullarının ve ulusal kapasitesinin belirleyici etmenler olduğunu ve bu bakış açısının hem katılımı ilgili olarak AB'yle hem de 2012 sonrası iklim yönetimindeki müzakerelerde genel stratejisinin temeli olacağını düşünmektedir.

İklim Değişikliğiyle İlgili Kurumsal Çerçeve

Çevre ve Orman Bakanlığı (ÇOB), iklim değişikliği hakkındaki Ulusal Odak Noktası ve iklim değişikliğiyle ilgili her konunun Türkiye'deki eşgüdümü sağlayan idari birimdir. ÇOB, aynı zamanda, Avrupa Çevre Ajansının odak noktasıdır. Ulusal EIONET sistemiyle, raporlama gereklerini yerine getirmek üzere Avrupa Çevresel Bilgi ve Gözlem Ağıyla bağlantı kuracaktır.

ÇOB'da sektörel salımın denetlenmesi ve çevresel etki değerlendirmesiyle ilgili birimler bulunmaktadır. AB müktesebatındaki çevreyle ilgili var olan mevzuatı uyumlaştırmak, ÇOB'un sorumlulukları arasındadır. Çevre ve Orman Bakanlığı ve ona bağlı bölümler, öncelikle ülkedeki ormancılık etkinliklerinden sorumludur.

Bakanlıklararası İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu, ilk olarak 2001'de kurulmuş ve daha sonra 25377 sayılı Başbakanlık Genelgesi'yle 2004 yılında yeniden düzenlenmiştir. Kurul, bütün iklim değişikliği politikalarından sorumludur. Bundan dolayı, Kurulun tüm üyeleri, projenin faydalanıcıları arasındadır. Aşağıda, Türkiye'deki iklim değişikliği politikalarıyla ilgili ve bu projenin katılımcıları olan bazı paydaşların listesi verilmiştir:

Kamu Kurumları:

ÇOB – Çevre ve Orman Bakanlığı (Projeye önderlik edecek ve projenin bütün eşgüdümünden ve uygulanmasından sorumlu olacaktır)

DB – Dışişleri Bakanlığı (Uluslararası iklim değişikliği sürecinde, projeye rehberlik edecektir)

DPT – Devlet Planlama Teşkilatı (İklim değişikliği sürecinde, politika geliştirilmesine projeye rehberlik edecektir)

ETKB – Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı – (Kendi sorumluluk alanına giren konularda teknik destek ve tavsiyelerde bulunacaktır)

STB – Sanayi ve Ticaret Bakanlığı– (Teknik destek ve tavsiyelerde bulunacaktır)

TKB – Tarım ve Köyişleri Bakanlığı - (Kendi sorumluluk alanına giren konularda teknik destek ve tavsiyelerde bulunacaktır)

MB – Maliye Bakanlığı – (Kendi sorumluluk alanına giren konularda teknik destek ve tavsiyelerde bulunacaktır)

UT – Hazine Müsteşarlığı – (Kendi sorumluluk alanına giren konularda teknik destek ve tavsiyelerde bulunacaktır)

TİK – Türkiye İstatistik Kurumu (Kendi sorumluluk alanına giren konularda teknik destek ve tavsiyelerde bulunacaktır)

DTM, SPK

Diğer İlgili Kamu Kurumları

Yukarıda verilen kamu kurumlarının projeye dahil edilmesi Ulusal İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu aracılığıyla sağlanmalıdır.

Özel Sektör Temsilcileri:

Projenin uygulaması sırasında belirlenecektir.

STK'lar:

TEMA - Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı

TÜSİAD - Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

TOBB - Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

BM Kuruluşları:

UNDP

UNEP

II. Strateji

UNDP tarafından desteklenen Türkiye'nin Birinci Ulusal Bildirim Raporu (INC) 2007'de tamamlanmıştır. INC, ileride tasarlanacak projelere bir temel olarak hizmet vermektedir. Son olarak, İkinci Ulusal Bildirim Raporunun hazırlanması ÇOB tarafından uygun bulunmuş ve proje önerisi, destek alınması için UNDP Türkiye vasıtasıyla GEFSEC'e ulaştırılacaktır.

Bin yıl Kalkınma Hedefleri fonu tarafından desteklenen kapasite oluşturma etkinlikleri sürmektedir: "MDG F 1680 Türkiye'nin İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Geliştirilmesi" projesi, uluslararası iklim değişikliği müzakerelerinde Türk Hükümetinin müzakere becerisini geliştirmeye odaklanmıştır. Proje aynı zamanda, kırsal ve kıyasal kalkınmaya ilişkin iklim değişikliği risklerinin yönetilmesi için kapasite geliştirilmesini hedeflemektedir. Bu hedefe; iklim değişikliğine uyumu ulusal kalkınma çerçevesiyle bütünleştirerek, ulusal ve bölgesel kurumların kapasitesini güçlendirerek, Seyhan Nehir Havzası'ndaki topluma dayalı uyum projelerine rehberlik ederek ve iklim değişikliğine uyumu Türkiye'deki tüm BM kurumlarının çalışmalarına bütünleştirerek ulaşılabilecektir.

2005'te Türkiye'de Bölgesel Çevre Merkezi Türkiye Ülke Ofisi'nin faydalanıcı olduğu (REC Türkiye) LIFE tarafından desteklenen "Türkiye'de İklim Değişikliği Politikalarının Tanıtılması" projesine başlamıştır. Proje, 2006-2008 dönemi içinde uygulanmıştır. Türkiye Çevre ve Orman Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Yunan danışma şirketi, proje ortakları olarak yer almaktadır. İtalyan Çevre Bakanlığı ve devleti, projeye ek mali destek sağlamaktadır.

Bunlar ve diğer tasarlanmış veya devam bu projelerin sonuçları, önerilen bu projenin uygulanmasında da kullanılabilir.

III. Sonuçlar ve Kaynaklara İlişkin Çerçeve

Bu projenin genel amacı, Türkiye'nin uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara etkin bir biçimde dahil olmasına ve Türk Hükümetinin, GKP'ı da dahil olmak üzere Kyoto'nun esnek mekanizmalarıyla salım ticaretinden yararlanması için gerekli olan yapıyı kurmasına destek olmaktadır. Bu amaca, iki çıktıyla ulaşılabilecektir: Birinci çıktı, Türkiye'nin uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara etkin bir biçimde dahil olmasının kolaylaştırılması ve ikinci çıktı ise Türkiye'de gerekli GKP yapılarının oluşturulmuş olmasıdır.

Fayda 1 – Türkiye'nin uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara etkin bir biçimde dahil olması kolaylaştırılmıştır.

Çıktı 1.1 Türkiye'nin UNFCCC/KP kapsamında istenen konumunun açıklığa kavuşturulması sağlanmıştır.

Etkinlik 1.1.1. Türkiye'nin UNFCCC'deki ve 2012 sonrası çerçeve dahilinde Kyoto Protokol'ündeki (KP) konumunun gözden geçirilmesi:

Bu gözden geçirme, aşağıda belirtilenlerle sınırlı olmamakla birlikte, şunları kapsamalıdır:

- Türkiye'nin UNFCCC ve KP'deki güncel konumunun tanımlanması.
- UNFCCC ve KP kapsamındaki güncel müzakere süreçlerinin gözden geçirilmesi.
- Aşağıda sayılanları içerecek şekilde Türkiye'nin UNFCCC/KP kapsamında Türkiye için olası seçeneklere ilişkin önerilerin hazırlanması:
  - Her bir seçeneğin olumlu ve olumsuz yönleri;

- Kyoto Mekanizmalarına katılmak üzere olasılıklar;
  - İlgili paydaşları ilgilendiren hususlar;
  - AB'nin 2012 sonrası politikasıyla uyumlaşma;
  - Türkiye'de yapılacak iklim değişikliğine ilişkin etkinliklerin UNFCCC/KP ve AB fonları kapsamında olabilecek mali desteklerin belirlenmesi (örneğin uyum, kapasite oluşturma, raporlama);
  - müzakereler için kılavuz hazırlanması.
- Türkiye'nin konumuna ilişkin önerilerin ortaya konması.
  - COP 14/MOP4'ün çıktılarına göre bu önerilerin güncellenmesi (Aralık 2008).

Etkinlik 1.1.2. İklim değişikliği COP/MOP'larına katılan Türk delegasyonunun, ulusal ve uluslararası politikalar arasındaki tutarlılığı etkin bir şekilde arttırmasının sağlanması. Hükümet temsilcilerinin, uluslararası iklim değişikliği müzakerelerindeki katılım ve kapasitelerinin geliştirilmesi.

Etkinlik 1.1.3. Hükümet temsilcilerinin, uluslararası iklim değişikliği müzakerelerindeki katılım ve kapasitelerinin geliştirilmesi.

Etkinlik 1.1.4. Ulusal İklim Değişikliği Konferansının düzenlenmesi:

Bu Konferansın amacı, çeşitli paydaşların bilinç düzeyini yükseltmek ve İklim Değişikliği görüşmelerinde işlevlerini geliştirmek; buna ek olarak da, ilgili paydaşları içeren katılımcı bir sürecin, etkin İklim Değişikliği politikalarını üretebileceğini ve Türkiye'nin UNFCCC ve KP kapsamındaki yeri hakkında yaygın bir görüş birliğine varılabileceğini göstermektir.

Ulusal Konferansın gündemi, IE1 tarafından NE1'le birlikte ve ÇOB ve UNDP'yle koordinasyon içinde tasarlanmalıdır.

IE1, Konferansı düzenlerken UNDP'nin ve diğer bağışçuların bu doğrultudaki etkinliklerini de hesaba katarak gündemi sonuçlandıracaktır.

Ulusal Konferansın hedef gruplarını geniş bir yelpazedeki kamu görevlileri; özellikle karar alma, politika oluşturma ve müzakerelerde yer alan kurumların temsilcileri; CC'nin Ulusal Kurul üyeleri, endüstrinin ilgili temsilcileri, STK'lar, bankalar, diğer mali kurumlar oluşturacaktır. Kadın ve erkeklerin eşit sayıda katılmaları teşvik edilecektir.

Çıktı 1.2. Türk yetkililerin, uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara katılımını sağlayacak kapasiteleri arttırılmıştır.

Etkinlik 1.2.1. UNFCCC/KP'nin kapsamında Türkiye'nin durumunu belirleyecek en makul ulusal anlaşmayı yapmasını ve Türkiye'nin uluslararası müzakerelere katılımını sağlayacak Ulusal İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu'yla uyumlu çalışma gruplarının (ÇG) oluşturulması.

ÇG'lerin kurulmasının amacı, ulusal paydaşların, uzmanlar tarafından hazırlanan "Türkiye'nin 2012 Sonrası Çerçevde UNFCCC ve Kyoto Protokolü Karşısındaki Durumunun Değerlendirilmesi" raporuna dayanarak Türkiye'nin UNFCCC/KP uluslararası süreç kapsamında durumu hakkında görüş birliğine varmasıdır.

Uluslararası uzman 1, ulusal uzman 1'le birlikte ve ÇOB'la eşgüdüm halinde çalışma gruplarının üyelerini (kamu kuruluşları, ilgili endüstri sektörleri ve STK'lar arasından) ve konu alanlarını seçecek, amaçları ayrıntılı hale getirecek ve ÇG'lerin çalışma ilkelerine göre çalışma düzeneği geliştirecektir. Her birinin vardığı sonuçları karşılaştırmak ve derlemek ve Türkiye'nin durumu hakkında hemfikir olunan öneriyi oluşturmak üzere tüm çalışma gruplarının bir araya geleceği bir sonuç toplantısı yapılmalıdır.

Ulusal uzman 1, ÇG'lerin toplantılarını düzenleme ve kolaylaştırma görevini yerine getirecek ve uluslararası uzman 1'in kullanması için en sonunda derlenmek üzere toplantı raporlarının taslağını hazırlayacaktır.

ÇG'ler, ilgili sektörlerin görüşlerinin Durum Notu'na girmesinin sağlanması için, bu sektörler ile hükümet arasındaki müzareke düzlemi olarak da görev yapacaktır.

ÇG'ler Ulusal Konferansın hemen ardından oluşmalı ve projenin sonuna değin çalışmaları devam etmelidir. Kadın ve erkeklerin eşit sayıda katılmaları teşvik edilecektir.

Fayda 2. Türkiye’de gerekli GKP yapıları oluşturulmuştur.

Çıktı 2, tamamıyla Türkiye’deki GKP yapılarının kurulması için önerilere odaklanmaktadır.

Çıktı 2.1. Geliştirilen ve ÇOB, DPT, MB ve diğer ilgili paydaşlara değerlendirilmek üzere gönderilen GKP projelerinin, kabul edilmesi için gerekli ulusal kural ve işlemlere ilişkin öneriler.

Etkinlik 2.1.1. Güncel durumun değerlendirilmesi:

- Türkiye’deki güncel GKPR projelerinin incelenmesi.
- Küresel düzeyde başarılı deneyimlere sahip olan güncel GKP’lerin incelenmesi.

Etkinlik 2.1.2. GKPR’lerin kabul aşamaları için bir öneri tasarlanması:

- GKPR’lerin kabul işlemleri için öneri;
- GKPR’lerin kabul değerlendirilme ölçütlerine ilişkin öneri;
- Standartların değerlendirilmesine (sırasıyla belge biçimleri) ve kullanılacak doğrulama öğelerine ilişkin öneriler;
- Standartlaştırılmış proje değerlendirme yönteminin geliştirilmesi (kolaylaştırılmış bilgisayar yazılımı);
- Proje geliştirme firmalarının lisans işlemlerinin geliştirilmesi;
- İşlemlerin onaylanması için taslak mevzuatın oluşturulması;
- Kurumsal yapı için öneri;

Etkinlik 2.1.3. Ulusal GKPR kayıt sisteminin oluşturulması.

Etkinlik 2.1.4. Gönüllü Emisyon Azaltımlarının yasal durumunu her yönüyle ele alan bir ihtisas raporun hazırlanması.

Çıktı 2.2: İlgili paydaşların, belirlenen kurallara, şeffaf ve etkili işlemlere göre GKP projelerini geliştirme ve uygulama kapasiteleri artırıldı.

Etkinlik 2.2.1. İletişim materyallerinin geliştirilmesi:

Proje uygulamasının verimliliğini ve etkisini arttırmak için broşür, basın etkinlikleri, internet bilgileri, yazılı gereçler, kitapçıklar gibi iletişim gereçler geliştirilecektir. Bunun yanı sıra bu gereçler, iklim değişikliği hakkında özel sektörle olan diyalogu geliştirmek için bu kesimi de hedef alacaktır.

Etkinlik 2.2.2. Çeşitli hedef grupların, GKP’ye etkin bir biçimde katılımını sağlamak amacıyla çalıştay, eğitim toplantıları, tanıtım araçları ve öğrenilen derslerin paylaşımı şeklinde bir takım bilinçlendirme etkinliklerinin düzenlenmesi.

Belirli bir sınırlama getirilmemekle birlikte bunlar özellikle projenin tanıtım toplantıları; ulusal ve uluslararası toplantılarda dağıtılmak üzere kamunun bilinçlendirmesine yönelik materyallerin geliştirilmesi; iklim değişikliğinin değişik yönlerini ve ilgili sektörel, çevresel, politik ve ekonomik konuları içeren bilgi yaprağı; gönüllü karbon piyasası hakkında bilgi materyalleri; diğer KP mekanizmaları ve Türkiye’nin katılım seçenekleri ile bunlara ek olarak GKPR’nin eğitim materyallerini içerecektir.

Bilinç artırma etkinliklerinin çeşitli olması ve tüm proje süresince yer alması nedeniyle, PY, bunların düzenlenmesine ilişkin ayrıntıları geliştirecek ve her bir etkinliğe katılacak uluslararası ve/veya ulusal uzmanların katılımına ilişkin kararları alacaktır.

Çıktı 2.3: Gönüllü Karbon Projeleri (GKP) için bilgilendirme ağı kurulmuştur.

Etkinlik 2.3.1. GKPR’ler hakkında görüş ve deneyim alış-verişi yapmak üzere paydaşlar tarafından oluşturulan konulu forumların bulunduğu bir GKPR bilgilendirme ağı kurulması:

GKP’larına katılımı arttırmanın en etkin yolu, ilgili bilgileri içeren ve GKP’nin uygulamasında yer alan tüm paydaş ve ilgili tarafları hedefleyen ağa dayalı etkileşimli bir bilgilendirme ağıdır.

Böyle bir web sitesinin ÇOB tarafından sunulması, sürdürülmesi ve düzenli olarak güncellenmesi sağlanabilir. Bu site, UNFCCC ve KP hakkında genel bilgi ve çeşitli karbon ticaret mekanizmalarına ilişkin bilgiler içerebilir. Bunların yanı sıra, haberler ve olaylara ilişkin bölümler, ilgili bağlantılar ve bir sözlük de bulunabilir. Bilgilendirme ağı; gerekli formlar, listeler ve devam eden ve planlanan Gönüllü Karbon Projelerinin (biçimi önerilecektir) durumları ve salım azaltmaları hakkında bilgi içerir.

Web sitesi etkileşimli olmalı; GKPR'leri hakkında görüş ve deneyim alış-verişini yapmak üzere paydaşlar tarafından oluşturulan konulu forumlar içermelidir.

Web sitesi iyi yapılanmış olmalı ve istenilen bilgiyi kolayca izleyebilmek için karmaşık olmamalıdır. Yumuşak renkler; biçim, boyut ve renk açısından okunabilir yazı tipi içerecek şekilde çekici bir tasarıma sahip olmalıdır.

Web sitesi, Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanmalıdır.

Çıktı 2.4: Türkiye'deki Gönüllü Karbon Projelerinin (GKPR) uygulama olasılıkları tahmin edilmiş; ÇOB'un değerlendirmesi için enerji, ormancılık ve katı atık taban seviyeleri ile somut projeler için üç Proje Niyet Notu (PIN) geliştirilmiştir.

Etkinlik 2.4.1. Türkiye'deki GKPR'lerinin uygulama olasılıklarını tahmin etmek için bir çalışma yürütülmesi:

Böyle bir çalışmanın amacı; yenilenebilir enerjinin kullanımı, bölgesel ısınma sektörü, biyokütle ve benzeri sektörler gibi en fazla ümit verici sektörleri inceleyerek Türkiye'deki GKPR'ler için en iyi olasılıkları belirlemektir. Mümkün olursa, bu etkinlik sırasında somut projelerden oluşan olası bir ardışık düzen yapılandırılmalıdır.

Etkinlik 2.4.2. Standart baz seviyelerinin belirlenmesi (enerji, ormancılık ve katı atık projeleri için):

Bazı proje türleri için standart ulusal baz seviyelerinin bulunması, projelerin geliştirilmesini kolaylaştırmakta ve gerekli maliyetleri kısıtlamaktadır. Türkiye en yararlısının, enerji ve ormancılık projeleri için baz seviyelerinin geliştirilmesi olduğu düşünülmektedir.

Etkinlik 2.4.3. ÇOB'un değerlendirmesi için en azından üç Proje Niyet Notu'nun (PIN) geliştirilmesi:

Bu etkinlik, Türkiye'deki somut gönüllü projeler için en azından üç PIN'in geliştirilmesini içermektedir. PIN'ler, iyi uygulamaların geliştirilmesi için örnek olarak hizmet edecektir.

Çıktı 2.5: Türkiye'nin iklim değişikliği kapasitesinin artırılması için gelecekteki etkinliklere ilişkin öneriler

Etkinlik 2.5.1. ÇOB tarafından üstlenilecek olası devam eylemlerinin geliştirilmesi.

İklim değişikliği politikalarının geliştirilmesi ve uygulanması hakkında Türkiye'nin ek gereksinimleri temelinde bir dizi olası devam eylemleri önerilmelidir. Bunlar; uygulama için gerekli adımları, AB ETS'nin etki değerlendirmesini ve gönüllü anlaşmalar, sektörel yaklaşımlar ve karbon vergileri gibi diğer olası azaltma mekanizmalarını içermelidir.

Sonuç ve Kaynak Çerçevesi Tablosu

Fayda 1 : Türkiye'nin uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara etkin bir biçimde dahil olması kolaylaştırılmıştır.			
Çıktı göstergeleri: <ul style="list-style-type: none"> • Sürece dahil olan ulusal paydaşların sayısı • Türkiye'nin durumuyla ilgili önerilerin sayısı • Ulusal Konferans'ın katılımcılarının sayısı • Oluşturulan çalışma grupları • Çalışma gruplarının toplantı sayıları			
Anahtar Sonuç Alanı: İklim değişikliği politikası			
Ortak Stratejisi: Bu sonuç, başta ÇOB'un UNFCCC ve Türk STK'larıyla işbirliğini içerecek şekilde, ÇOB ile ulusal paydaşların ortaklığını kapsayacaktır.			
Proje başlığı ve Atlas Ödeme Kimlik No: İklim Değişikliği yönetimi için Türkiye'de kapasite oluşturma - Uluslararası müzakerelere ve gönüllü karbon piyasalarına etkin bir biçimde katılması için Türkiye'nin kapasitesinin geliştirilmesi.			
BEKLENEN ÇIKTILAR	GÖSTERGE ETKİNLİKLER	SORUMLU TARAFLAR	GİRDİLER
Çıktı 1.1: Türkiye'nin UNFCCC/KP kapsamında istenen durumunun açıklığa kavuşturulması sağlanmıştır.	1.1.1. Türkiye'nin UNFCCC'deki ve 2012 sonrası çerçeve dahilinde Kyoto Protokol'ündeki (KP) durumunun gözden geçirilmesi 1.1.2. İklim değişikliği COP/MOP'larına giden Türk delegasyonunun, ulusal ve uluslararası politikalar arasındaki tutarlılığı etkin bir şekilde arttırmasının sağlanması. 1.1.3. Hükümet temsilcilerinin, uluslararası iklim değişikliği müzakerelerindeki katılım ve kapasitelerinin geliştirilmesi. 1.1.3. AB'ye erişim ve AB politikaları açısından, iklim değişikliğine uyumda Türkiye'nin durumunun değerlendirilmesi. 1.1.4. Ulusal İklim Değişikliği Konferansı'nın düzenlenmesi.	ÇOB UNFCCC Kamu görevlileri Sanayi temsilcileri	
Çıktı 1.2: Türk yetkililerin, uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara katılımını sağlayacak kapasiteleri arttırılmıştır	1.2.1. UNFCCC/KP'nin kapsamında Türkiye'nin durumunu belirleyecek en makul ulusal anlaşmayı yapmasını ve Türkiye'nin uluslararası müzakerelere katılımını sağlayacak Ulusal İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu'yla uyumlu çalışma gruplarının (ÇG) oluşturulması.	ÇOB Kamu görevlileri TÜSİAD	
Fayda 2: Türkiye'de gerekli GKP yapıları oluşturulmuştur			

Sonuç Göstergeleri:			
<ul style="list-style-type: none"> GKPR'leri için ulusal kural ve işlemleri belirleyen öneri (NBAVCP'nin kurulmasını da içeren) hazırlanmıştır. VER'lerin yasal konumlarına, olası vergilendirmeye ilişkin danışma raporu hazırlanmıştır. Eğitim verilen uzmanların sayısı Geliştirilen ve dağıtılan tanıtım gereçlerinin sayısı GKP kural ve işlemlerine göre geliştirilen PIN'lerin sayısı Bilgilendirme ağı geliştirilmiştir. GKPR'ler için olasılıklar tahmin edilmiştir. 			
Anahtar Sonuç Alanı: Gönüllü Karbon Piyasası			
Ortak Stratejisi: Bu sonuç, ÇOB'un ve kamu görevlilerinin ve sanayi temsilcilerinin ortaklığını kapsayacaktır.			
Proje başlığı ve ATLAS Sistemi Ödeme Kimlik No: İklim Değişikliği yönetimi için Türkiye'de kapasite oluşturma - Uluslararası müzakerelere ve gönüllü karbon piyasalarına etkin bir biçimde katılması için Türkiye'nin kapasitesinin geliştirilmesi.			
BEKLENEN ÇIKTILAR	GÖSTERİCİ ETKİNLİKLER	SORUMLU TARAFLAR	GİRDİLER
Çıktı 2.1: Geliştirilen ve ÇOB, DPT, MB ve diğer ilgili paydaşlara değerlendirilmek üzere gönderilen GKP projelerinin, kabul edilmesi için gerekli ulusal kural ve işlemlere ilişkin öneriler.	<p>2.1.1. Güncel durumun değerlendirilmesi</p> <p>2.1.2. GKPR'lerinin kabul aşamaları için bir öneri tasarlanması.</p> <p>2.1.3. Ulusal GKP kayıt sisteminin oluşturulması.</p> <p>2.1.4. Gönüllü Emisyon Azaltmanın yasal durumunu her yönüyle ele alan bir ihtisas raporunun hazırlanması.</p>	ÇOB	
Çıktı 2.2: İlgili paydaşların, belirlenen kurallara, şeffaf ve etkili işlemlere göre GKP projelerini geliştirme ve uygulama kapasiteleri artırıldı.	<p>2.2.1. İletişim materyallerinin geliştirilmesi.</p> <p>2.2.2. Çeşitli hedef grupların, GKP'ye etkin bir biçimde katılımını sağlamak amacıyla çalıştay, eğitim toplantıları, tanıtım araçları ve öğrenilen derslerin paylaşımı şeklinde bir takım bilinçlendirme etkinliklerinin düzenlenmesi.</p>	ÇOB Kamu görevlileri Sanayi temsilcileri TÜSİAD	
Çıktı 2.3: Gönüllü Karbon Projeleri için bilgilendirme ağı kurulmuştur.	2.3.1. GKPR'ler hakkında görüş ve deneyim alış-verişini yapmak üzere paydaşlar tarafından oluşturulan konulu forumların bulunduğu bir GKPR bilgilendirme ağının kurulması.	ÇOB	
Çıktı 2.4: Türkiye'deki GKPRleri uygulama olasılıkları tahmin edilmiş; ÇOB'un değerlendirmesi için enerji, ormancılık ve katı atık taban seviyeleri ile somut projeler için üç Proje Niyet Notu (PIN) geliştirilmiştir.	<p>2.4.1. Türkiye'deki GKPR'lerin uygulama olasılıklarını tahmin etmek için bir çalışma yürütülmesi.</p> <p>2.4.2. Standart taban seviyelerinin belirlenmesi (enerji, ormancılık ve katı atık projeleri için).</p> <p>2.4.3. ÇOB'un değerlendirmesi için en azından üç PIN'nin geliştirilmesi.</p>	ÇOB Kamu görevlileri Sanayi temsilcileri	
Çıktı 2.5: Türkiye'nin iklim değişikliği kapasitesinin artırılması için gelecekteki etkinliklere ilişkin öneriler	2.5.1. Olası devam eylemlerinin geliştirilmesi.	ÇOB Kamu görevlileri	

IV. Çalışma Planı (Ekteki ayrıntılı bütçeye bakınız)

BEKLENEN ÇIKTILAR <i>Ve yıllık hedefler dahil olmak üzere taban seviyesi, göstergeleri</i>	PLANLANAN ETKİNLİKLER <i>Etkinliklerin sonuçlarını ve buna bağlı eylemleri listele</i>	ZAMAN ÇERÇEVESİ 2008/2009				SORUMLU TARAF	PLANLANAN BÜTÇE		
		Q4	Q1	Q2	Q3		Destek Kaynağı	Bütçe Açıklaması	Miktar (ABD doları)
Çıktı 1.1: Türkiye'nin UNFCCC/KP kapsamında istenen durumunun açıklığa kavuşturulması sağlanmıştır.	Etkinlik 1.1.1. Türkiye'nin UNFCCC'deki ve 2012 sonrası çerçeve dahilinde Kyoto Protokol'ündeki (KP) durumunun gözden geçirilmesi.	X				Uluslararası uzman	UNDP (nakdi) TÜSİAD (ayni)	Sözleşmeyle dayalı hizmetler (Durumun değerlendirilmesi)	nakdi: 88,775 TÜSİAD ayni: 25,000 ÇOB: ayni : 5,000
	Etkinlik 1.1.2. İklim değişikliği COP/MOP'larına giden Türk delegasyonunun, ulusal ve uluslararası politikalar arasındaki tutarlılığı etkin bir şekilde arttırmasının sağlanması.		X			Uluslararası ve ulusal uzmanlar		Konferans yürütülmesi, kayıtlar ve çıktılar, gereçlerin basımı, çeviriler	
	Etkinlik 1.1.3. Hükümet temsilcilerinin, uluslararası iklim değişikliği müzakerelerindeki katılım ve kapasitelerinin geliştirilmesi.		X			Uluslararası ve ulusal uzmanlar			
	Etkinlik 1.1.4. Ulusal İklim Değişikliği Konferansı'nın düzenlenmesi.		X			Uluslararası ve ulusal uzmanlar			

<p>Çıktı 1.2: Türk yetkililerin, uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara katılmasını sağlayacak kapasiteleri artırılmıştır.</p>	<p>Etkinlik 1.2.1. En makul ulusal anlaşmayı yapmasını sağlayacak çalışma gruplarının oluşturulması.</p>		X	X	X	Ulusal uzman, kamu görevlileri	UNDP (nakdi) + ulusal hükümet ve TÜSİAD'dan aynı katkılar (örneğin toplantı salonları)	Toplantılar, kolaylaştırıcı, raporların derlenmesi	
<p>Çıktı 2.1: Geliştirilen ve ÇOB, DPT, MB ve diğer ilgili paydaşlara değerlendirilmek üzere gönderilen GKP projelerinin, kabul edilmesi için gerekli ulusal kural ve işlemlere ilişkin öneriler.</p>	<p>Etkinlik 2.1.1. Güncel durumun değerlendirilmesi.</p>	X				Uluslararası ve ulusal uzmanlar	UNDP	Sözleşmeyle dayalı hizmetler	<p>nakdi: 160,907</p> <p>TÜSİAD ayni: 15,000</p> <p>ÇOB: ayni: 5,000</p>
	<p>Etkinlik 2.1.2. GKPR'lerin kabul aşamaları için bir önerinin tasarlanması.</p>	X							
	<p>Etkinlik 2.1.3. Ulusal GKP kayıt sisteminin oluşturulması.</p>	X	X					Sözleşmeyle dayalı hizmetler	
	<p>Etkinlik 2.1.4. Gönüllü Emisyon Azaltmanın yasal durumunu her yönüyle ele alan bir danışma raporunun hazırlanması.</p>		X					Sözleşmeyle dayalı hizmetler	
<p>Çıktı 2.2: İlgili paydaşların, belirlenen kurallara, şeffaf ve etkili işlemlere göre GKP projelerini geliştirme ve uygulama kapasiteleri artırıldı.</p>	<p>Etkinlik 2.2.1. İletişim gereçlerinin geliştirilmesi.</p>	X	X	X	X	Uluslararası ve ulusal uzmanlar Kamu görevlileri Sanayi temsilcileri	UNDP (nakdi) + ulusal hükümet ve TÜSİAD'dan aynı katkılar (örneğin toplantı salonları) Talep olduğu	Çalıştaylar, toplantılar, eğitim toplantıları, eğitim gereçleri, basılı gereçler	

	Etkinlik 2.2.2. Çeşitli hedef grupların, GKP'ye etkin bir biçimde katılımını sağlamak amacıyla çalıştay, eğitim toplantıları, tanıtım araçları ve öğrenilen derslerin paylaşımı şeklinde bir takım bilinçlendirme etkinliklerinin düzenlenmesi.						takdirde özel sektörden katkı	
Çıktı 2.3: Gönüllü Karbon Projeleri için bilgilendirme ağı kurulmuştur.	Etkinlik 2.3.1. GKPR'leri hakkında görüş ve deneyim alış-verişini sağlamak üzere paydaşlar tarafından oluşturulan tematik forumların bulunduğu bir GKPR bilgilendirme ağı kurulması.		X			Ulusal uzman ÇOB		İnternet uygulaması
Çıktı 2.4: Türkiye'deki GKPR'lerin uygulama olasılıkları tahmin edilmiş; ÇOB'un değerlendirmesi için enerji, ormancılık ve katı atık taban seviyeleri ile somut projeler için üç PIN geliştirilmiştir.	Etkinlik 2.4.1. Türkiye'deki GKPR'lerin uygulama olasılıklarını tahmin etmek için bir çalışma yürütülmesi.		X			Uluslararası ve ulusal uzmanlar Kamu görevlileri Sanayi temsilcileri	UNDP	Sözleşmeyle dayalı hizmetler
	Etkinlik 2.4.2. Standart baz seviyelerinin belirlenmesi (enerji, ormancılık ve katı atık projeleri için)			X				
	Etkinlik 2.4.3. ÇOB'un değerlendirmesi için en azından üç PIN'nin geliştirilmesi.				X			
Çıktı 2.5: Türkiye'nin iklim değişikliği kapasitesinin artırılması için gelecekteki etkinliklere ilişkin öneriler	2.5.1. ÇOB tarafından üstlenilecek olası takibi eylemlerin ortaya konması		X			Uluslararası ve ulusal uzmanlar Kamu görevlileri	UNDP	Sözleşmeyle dayalı hizmetler
Projenin genel yönetimi	1. Proje için bir Yürütme Kurulunun kurulması.	X						1,080

	2. Yürütme Kurulu toplantıları	X	X	X	X				
	3. Hazırlanan belgelerin yerel dile çevirisi		X	X	X				5,000
	4. Proje Yöneticisi ve Yardımcısı	X	X	X	X				85,500
GİH 3%									8,738
Genel toplam (ABD doları)									350,000
Toplam ayni katkı									50,000
Ayni katkıyla birlikte genel toplam									400,000

V. Yönetime İlişkin Düzenlemeler

Projenin genel yönetimi, Proje Yürütme Kurulu(PYK) tarafından yönetilen ve Proje Yönetim Ekibi (PYE) ve Proje Ortakları (PO) tarafından desteklenen Proje Yöneticisi (PY) tarafından yapılacaktır. Proje Yöneticisi'nin sorumlulukları, ilgili kararları almak da dahil olmak üzere, projenin yürütülmesiyle ilgili tüm operasyonel konuları günlük olarak yönetmek ve yardımcının, ulusal ve uluslararası uzmanların (ayrıntılar Ek'teki "Proje Kadrosunun Görev Tanımları"nda verilmiştir) çalışmalarına rehberlik etmektir. Katılımdaki cinsiyet dengesi, PYK, PYE ve PO'da teşvik edilecektir.

PYE; Proje Yöneticisi (PY) ve Proje Yardımcısı (PA), uluslararası ve ulusal uzmanlardan oluşmaktadır (her birinin ayrıntılı sorumlulukları ve görevleri Ek'te verilmiştir).

Ek'te listesi verilen Proje Ortakları, Türkiye'de iklim değişikliği politikalarının uygulanmasından sorumlu olan ulusal yetkililerdir.

Proje Yöneticisi, projenin uygulanmasına rehberlik edecek PYK'nun oluşturulmasında yer alacaktır. PYK, projenin ilerlemesini her üç ayda bir ya da gerekli gördüğünde değerlendirecek ve önemli dönüm noktalarında rehberlik edecektir. Proje Yöneticisi'nin dışında, PYK; UNDP'nin temsilcileri, Proje Ortağı (UNFCCC Ulusal Odak Noktası dahil) ve diğer önemli paydaşları içerecektir.

Proje Yöneticisi, Proje Ortakları ve UNDP'yle birlikte PYK'in net bileşenleri üzerinde anlaşacaktır. PA tarafından desteklenen PY; gündemi, toplantı tutanaklarını ve lojistiği sağlamak yoluyla PCS toplantılarının verimliliğini temin edecektir. PCS toplantılarının taslak tutanakları, toplantıyı takip eden beş işgünü boyunca tüm üyelerinin erişimine açık olacaktır. PYK'in bileşimi, Proje Ortakları ve UNDP'yle hemfikir olunmasıyla proje uygulaması sırasında değiştirilebilecektir. Tüm Yürütme Kurulu toplantıları, ÇOB'un ve/veya UNDP'nin Ankara-Türkiye'deki binalarında gerçekleştirilecektir.

Proje Yöneticisi ve yardımcısı, Yürütme Kurulu toplantılarında bulunacaktır (projenin bileşenlerinin süresiyle uyumlu olarak).

PY, ÇOB'la birlikte projenin uygulaması sırasında geliştirilen belli belgelerin yerel dile veya İngilizce'ye çevrilmesi gerekliliğine karar verecektir.

Projenin uygulamasını etkileyen stratejik kararlar, ÇOB ve UNDP tarafından Proje ortaklarına danışılarak alınacaktır. Gerekli görüldüğü takdirde, karar sürecine PYK de dahil edilecektir.

Tüm Proje ortakları; kadrosundaki kıdemli bir üyeyi proje için sorumlu kişi olarak atayacak, proje uzmanlarıyla uygun uzmanların çalışmasını sağlayacak ve vizelerin alınması gibi yolculukla ilgili konuları uzmanlar için sağlayacaktır. Proje ortakları, aynı zamanda, Proje Yöneticisi'nin proje etkinliklerini gerçekleştirirken karşılaştığı beklenmedik sorunların çözümünde her türlü yardımı yapacaklardır. Proje ortaklarının kadrosu, proje desteğinden ücret alamayacaktır.

Çevre ve Orman Bakanlığı (ÇOB), İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu'nun (İDKK) var olan çalışma gruplarıyla, programın teknik bileşenlerinin temel yürütücü kurumu olacaktır. Türkiye'de MDG'lere ulaşmak için ulusal stratejilerin sağlayıcısı olan Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), ÇOB'a politikayla ilgili bileşenlerde destek olacaktır. Dışişleri Bakanlığı (DB) ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) gibi diğer ilgili bakanlıklar projenin uygulanmasında teknik destek sağlayacaktır.

UNDP Türkiye, projenin uygulayıcı kurumu olarak yer alacaktır; çıktılarının genel koordinasyonunu sağlayarak ve projeye ilgili idari, mali ve tedarik ilişkileri yöneterek yürütücü kurumları destekleyecektir. UNDP Türkiye, STK'lar, TÜSİAD ve ilgili özel sektör ortaklarıyla yakın işbirliğini de sağlayacaktır.

Projenin uygulanması için TÜSİAD, özel sektörün katılımına ilişkin teknik destek ve mali (aynı) destek verecektir.

VI. İzlemenin Çerçevesi ve Değerlendirme

İzlemeye İlişkin Sorumluluklar

Projenin izlenmesi ve değerlendirilmesi, UNDP'nin yerleşik işlemlerine göre yapılacaktır. Proje Yöneticisi, projenin değerlendirme toplantılarını paydaşların temsilcileri ve proje ortaklarına danışarak ayrıntılı bir izlenceyle geliştirecek ve Proje Başlama Raporuna koyacaktır.

Proje izlencesi şunları içerecektir:

- Proje Yürütme Kurulu'nun geçici toplantı zaman çerçevesi ve
- Projeye ilgili izleme ve değerlendirme etkinlikleri.

Projenin dönemsel çalışma planına ve göstergelerine dayanarak, uygulamanın ilerlemesini günbegün izlemek Proje Yöneticisi'nin sorumluluğu altındadır. Uygun destek veya düzeltici önlemlerin zamanında ve çözüm getirebilecek şekilde alınması için Proje Ekibi, uygulama sırasında karşılaşılan her türlü gecikme ya da zorluğu UNDP-CO'ye bildirecektir.

Ugulamanın ilerlemesine ilişkin dönemsel izlemeler, UNDP-CO tarafından proje önericisiyle üç aylık ya da gerekli görüldüğünde daha sıklıkla yapılacak toplantılarla gerçekleştirilecektir. Bu, proje etkinliklerinin düzgün bir şekilde uygulanması için taraflara durum değerlendirmesi ve projeye ait her türlü sorunun zamanında giderilmesi imkanı tanıyacaktır.

Raporlama

Proje Yöneticisi, ÇOB ve UNDP ekibiyle birlikte izleme sürecinin bir parçasını oluşturan aşağıdaki raporların hazırlanmasından ve sunulmasından sorumlu olacaktır.

Final Raporu

Proje final raporu, son çalıştayın hemen ardından hazırlanacaktır. Mantıksal çerçevede belirlenen göstergelere özel olarak değinecek şekilde, oniki aylık proje uygulaması sırasında elde edilen ayrıntılı sonuçlar raporda verilecektir.

Rapor bittiğinde, 15 gün içinde eleştiri veya sorularını almak üzere projenin emsallerine dağıtılacaktır. Bu dağıtım öncesinde rapor, ÇOB ve UNDP Ülke Ofisi tarafından değerlendirilecektir.

ÇOB ve PMU arasında aylık toplantılar yapılacaktır.

PMU tarafından aylık raporlar hazırlanacak ve değerlendirilmek ve onaylanmak üzere ÇOB'a gönderilecektir.

Üç Aylık İlerleme Raporları

Projedeki ilerlemelere ilişkin güncelleşmeleri ana hatlarıyla veren kısa raporlar, proje ekibi tarafından üç ayda bir ÇOB ve UNDP Ülke Ofisine sunulacaktır. Tamamlanan etkinlikler hakkında kısa bir yönetici özeti Türkçe olarak hazırlanacaktır.

Teknik Raporlar

Teknik Raporlar, projenin genelinde bulunan belirli alanlardaki çözümlere veya bilimsel uzmanlığa ilişkin ayrıntılı belgelerdir. Proje ekibi, Başlama Raporunun bir parçası olarak projenin gidişatında bulunan etkinliklerin kilit noktalarına ilişkin olarak hazırlanması beklenen teknik raporları ayrıntılarıyla açıklayan ve tahmini teslim tarihini belirten bir Rapor Listesi taslağı hazırlayacaktır. Gerekli görüldüğü takdirde, bu Rapor Listesi yenilenecek, güncellenecek ve bir sonraki dönemsel raporlarda yer alacaktır. Teknik raporlar, proje çerçevesinde yer alan açıkça belirlenmiş araştırma alanları hakkındaki kapsamlı ve uzmanlığa dayanan çözümler olmalıdır. Bu teknik raporlar, projenin belirli alanlara asli katkısını uygun şekilde belirtecek; ilgili bilginin ve iyi uygulamaların yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde yaygınlaştırılmasında kullanılacaktır.

VII. Yasal Koşullar

Bu proje belgesi, 21 Ekim 1965'te Türk Hükümeti ve UNDP arasından imzalanan Standart Temel Yardım Anlaşması'nın (SBAA) I. Maddesi'nde belirtilen araç olarak anılacaktır.

Standart Temel Yardım Anlaşması'nın III. Maddesi'ne uygun olarak, yürütücü kurumun ve kendi kadrosu ve mülkü ile UNDP'nin yürütücü kurumun gözetimi altındaki mülkünün güvenliği ve güvencesinin sorumluluğu yürütücü kurumdadır.

Yürütücü kurum:

- a) projenin yürütüldüğü ülke içindeki yerdeki güvenlik durumunu hesaba katarak uygun bir güvenlik planı ortaya koyacak ve sürdürecektir;
- b) yürütücü kurumun güvenliğiyle ilgili tüm riskler ve yükümlülükler ile güvenlik planının tamamıyla uygulanmasını kabul edecektir.

UNDP, böyle bir planın yürürlükte olup olmadığını doğrulamak ve gerekli gördüğünde planı değiştirmek için öneri hakkını saklı tutar. Gerekli olan uygun bir güvenlik planını sağlama ve uygulama konusunda başarısız olunması, bu anlaşmanın bozulması anlamına gelecektir.

Yürütücü kurum, Proje Belgesi'ne uygun olarak alınan fonların terörizmle ilişkili kişi veya kuruluşlar için kullanılmamasını ve UNDP tarafından burada verilen herhangi bir miktarı alan alıcıların 1267 (1999) nolu karar göre kurulan Güvenlik Konseyi Komitesinin oluşturduğu listede bulunmadığını, tüm akılcı girişimlerde bulunarak güvence altına almayı kabul etmiştir. Bu listeye şu adresten ulaşılabilir:

<http://www.un.org/Docs/sc/committees/1267/1267ListEng.htm>. Bu koşul, bu proje belgesi içine giren tüm alt-sözleşme veya alt-anlaşmalarda yer almalıdır.

VIII. EK

Risk Değerlendirmesi

Beklenen Sonuçlar (Sonuç & çıktılar)	Göstergeler (taban seviyesi ve gösterici zaman çerçevesiyle birlikte)	Doğrulama araçları	Toplama yöntemleri (gösterge zaman çerçevesi ve sıklığıyla birlikte)	Sorumlu kurum	Riskler & varsayımlar
Fayda 1 – Türkiye'nin uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara etkin bir biçimde dahil olması kolaylaştırılmıştır.					
Çıktı 1 : Türkiye'nin uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara etkin bir biçimde dahil olması kolaylaştırılmıştır.	Göstergeler: İklim değişikliği ya da iklim değişikliği risklerine ilişkin politikalar, kalkınma planları ve cinsiyet çözümlemesine özel olarak odaklanan programlardaki atıf sayıları. Baz seviyesi: Bu çeşit atıfların bulunmaması Zaman Çerçevesi: 2008-2010	Politikalar, kalkınma planları ve programlar	Olağan proje yönetimi raporlama sistemi için toplanmaktadır. Zaman Çerçevesi/Sıklık: 2008-2010/dönem ortası değerlendirmesi.	ÇOB	Politik koşullar durağandır. Makro-ekonomik durum durağandır.
Çıktı 1.1: Türkiye'nin UNFCCC/KP kapsamında istenen durumunun açıklığa kavuşması sağlanmıştır.	Göstergeler: İklim değişikliğin sektörel durumuna ilişkin atıfların sayısı Baz seviyesi: INC'den UNFCCC'ye. Zaman Çerçevesi: 2009	Çalışma gruplarının rapor sayısı	Olağan proje yönetimi raporlama sistemi için toplanmaktadır. Zaman Çerçevesi/Sıklık: 2009/ dönem ortası değerlendirmesi.	ÇOB	Hükümetin, UNFCCC/KP'ye katılım önceliği taahhüdü sürmektedir.
Çıktı 1.2: Türk yetkililerin, uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara katılmasını sağlayacak kapasiteleri artırılmıştır	Göstergeler: KP müzakerelerinde, durum değerlendirme raporlarının sayısı. Baz seviyesi: FNC'den UNFCCC'ye. Zaman Çerçevesi: 2009	Tartışma gruplarının ve sektörel çözümlemelerin sonuçları	Olağan proje yönetimi raporlama sistemi için toplanmaktadır. Zaman Çerçevesi/Sıklık: 2009/ dönem ortası değerlendirmesi	ÇOB	Tüm sektörler çalışma gruplarına katılmakta ve geribildirim raporları/bilgileri sağlamaktadır.

Beklenen Sonuçlar (Sonuç & çıktılar)	Göstergeler (taban seviyesi ve gösterici zaman çerçevesiyle birlikte)	Doğrulama araçları	Toplama yöntemleri (gösterge zaman çerçevesi ve sıklığıyla birlikte)	Sorumlu kurum	Riskler & varsayımlar
Fayda 2: Türkiye’de gerekli GKP yapıları oluşturulmuştur.					
Çıktı 2: Türkiye’de gerekli GKP yapıları oluşturulmuştur.	Göstergeler: VCP’lerin kabul aşamaları için bir öneri taslağı; ulusal GKP kayıt sisteminin oluşturulması. Baz seviyesi: Bu çeşit atıfların bulunmaması Zaman Çerçevesi: 2009	İnceleme ve raporların değerlendirilmesi.	Olağan proje yönetimi raporlama sistemi için toplanmaktadır. Zaman Çerçevesi/Sıklık: 2009/ dönem ortası değerlendirmesi	ÇOB	Paydaşların geniş katılımı ve tartışmalara katkıda bulunmaları.
Çıktı 2.1: Geliştirilen ve ÇOB, DPT, MB ve diğer ilgili paydaşlara değerlendirilmek üzere gönderilen GKP projelerinin, kabul edilmesi için gerekli ulusal kural ve işlemlere ilişkin öneriler.	Göstergeler: Belirli bir ulusal kuralın tasarlanması ve onaylanması için önerilmesi. Baz seviyesi: Bu çeşit atıfların bulunmaması Zaman Çerçevesi: 2009	Çalışma gruplarının raporları ve taslak önerileri.	Toplantı tutanakları ve raporlar. Zaman Çerçevesi/Sıklık: 2009/ dönem ortası değerlendirmesi	ÇOB	Paydaşların önceliği sürmektedir.
Çıktı 2.2: İlgili paydaşların, belirlenen kurallara, şeffaf ve etkili işlemlere göre GKP projelerini geliştirme ve uygulama kapasiteleri arttırıldı.	Göstergeler: Bir eğitim gereci deliştirildi ve kadın katılımcılara özel olarak odaklanan dört kapasite oluşturma etkinliği yapıldı. Baz seviyesi: Bu çeşit atıfların bulunmaması. Zaman Çerçevesi: 2009	Hazırlanan eğitim gereçlerinin sayısı; tamamlanan eğitimlerin sayısı; katılımcıların sayısı.	Toplantı tutanakları ve raporlar. Zaman Çerçevesi/Sıklık: 2009/ dönem ortası değerlendirmesi	ÇOB	Önerilen eğitim gereçlerinin benimsenmesi ve eğitimlere yüksek sayıda katılım olması.

Beklenen Sonuçlar (Sonuç & çıktılar)	Göstergeler (taban seviyesi ve gösterici zaman çerçevesiyle birlikte)	Doğrulama araçları	Toplama yöntemleri (gösterge zaman çerçevesi ve sıklığıyla birlikte)	Sorumlu kurum	Riskler & varsayımlar
Çıktı 2.3: Gönüllü Karbon Projeleri için bilgilendirme ağı kurulmuştur.	Göstergeler: Bir web sayfası kuruldu ve etkin hale getirildi. Baz seviyesi: Bu çeşit atıfların bulunmaması. Zaman Çerçevesi: 2009	Sayfayı ziyaret/sayfadan yararlanma sayısı	Atıf raporlama Zaman Çerçevesi/Sıklık: 2009/ dönem ortası değerlendirmesi	ÇOB	Web sayfasının varlığından yeterince haberdar olunmaması.
Çıktı 2.4: Türkiye'deki GKPR'lerinin uygulama olasılıkları tahmin edilmiş; ÇOB'un değerlendirmesi için enerji, ormancılık ve katı atık baz seviyeleri ile somut projeler için üç PIN geliştirilmiştir.	Göstergeler: Üç öneri geliştirildi Baz seviyesi: Bu çeşit atıfların bulunmaması. Zaman Çerçevesi: 2009	Üç proje tasarlandı	Öneriler geliştirildi. Zaman Çerçevesi/Sıklık: 2009/ dönem ortası değerlendirmesi	ÇOB	Proje belgelerini hazırlamak için yeterli bilgi bulunamaması.
Çıktı 2.5: Türkiye'nin iklim değişikliği kapasitesinin artırılması için gelecekteki etkinliklere ilişkin öneriler.	Göstergeler: Devam etkinlikleri ve ulusal stratejine atıf sayısı. Baz seviyesi: Bu çeşit atıfların bulunmaması. Zaman Çerçevesi: 2009	Toplantı tutanakları ve raporlar.	Olağan proje yönetimi raporlama sistemi için toplanmaktadır. Zaman Çerçevesi/Sıklık: 2009/ dönem ortası değerlendirmesi	ÇOB	Tartışmalara az sayıda katılım sağlanması.

BÜTÇE					
SONUÇLAR/ÇIKTILAR/ETKİNLİKLER	Başlık	Açıklama	Gün sayısı /ay sayısı	Ücret ABD dolar/gün	Toplam (ABD Doları)
Proje Yönetim Birimi (PMU) ve Proje Ofisinin oluşturulması	Donanım/Ofis yeri vb	2 bilgisayar, 1 yazıcı, kira, vb			20,191
Proje Yöneticisi	aylık		18	4,000	72,000
Proje Yardımcısı	aylık		18	750	13,500
Başlangıç toplantısı	toplantı	1 toplantı*50 katılımcı*60 ABD Doları/Katılımcı	1	8,000	8,000
Yönlendirme Kurulu toplantı giderleri	toplantı	6 toplantı*6katılımcı*30 ABD Doları /Katılımcı	6	250	1,500
Belgelerin çevirisi	Sayfa sayısı	500 sayfa, 10 ABD Doları /sayfa	700	10	7,000
Ulaşım	Harcırah/biletler vb.		50	300	15,000
Çıktı 1 : Türkiye'nin uluslararası iklim değişikliği politika diyaloguna etkin bir biçimde dahil olması kolaylaştırılmıştır.					
Çıktı 1.1: Türkiye'nin UNFCCC/KP kapsamında istenen durumunun açıklığa kavuşturulması sağlanmıştır.					
Etkinlik 1.1.1. UNFCCC ve KP kapsamında Türkiye'nin durumunun 2012 sonrası çerçevesinde gözden geçirilmesi.					
Etkinlik 1.1.2. İklim değişikliği COP/MOP'larına katılan Türk delegelerinin ulusal ve uluslararası politikalar arasındaki tutarlılığı etkin bir şekilde arttırmasının sağlanması. Hükümet temsilcilerinin, uluslararası iklim değişikliği müzakerelerindeki katılım ve kapasitelerini desteklenmesi.	Uluslararası Uzman (UU1)		15	700	10,500
Etkinlik 1.1.3. Hükümet temsilcilerinin, uluslararası iklim değişikliği müzakerelerindeki katılım ve kapasitelerinin desteklenmesi.	Yerel Uzman (YU1)		15	500	7,500
Etkinlik 1.1.4. Ulusal İklim Değişikliği Konferansı'nın düzenlenmesi.	Yolculuk		50	100	5,000
	Toplantılar		1	5,000	5,000
Çıktı 1.2: Türk yetkililerin, uluslararası iklim değişikliği politikası diyaloguna katılma kapasiteleri artırılmıştır.					
Etkinlik 1.2.1. UNFCCC/KP kapsamında Türkiye'nin durumunu belirleyecek en makul uluslararası anlaşmayı yapması ve Türkiye'nin uluslararası müzakerelere katılımını sağlaması amacıyla Ulusal İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu'yla uyumlu çalışma gruplarının (ÇG) oluşturulması.	Toplantılar	5 toplantı * 15 katılımcı/grup *5 grup	5	50 ABD dolar /katılımcı	7,500
	Kolaylaştırıcı/ Raporlama		4	1,000	4,000
	Eşzamanlı çeviri		4	1,000	4,000
	Derleme Toplantıları	5 toplantı * 20katılımcı/grup*5 grup	5	50 ABD dolar /katılımcı	10,000
	Konferans kayıtları / çıktı ve çeviriler		2	5,000	10,000
Çıktı 2: Türkiye'de gerekli GKPR yapıları oluşturulmuştur					
Çıktı 2.1: VCM projelerinin onayı için ulusal kural ve prosedürler geliştirilmiş ve ve ÇOB, DPT, MB ve diğer ilgili paydaşlara sunulmuştur.					
Etkinlik 2.1.1. Güncel durumun değerlendirilmesi	UU2		25	700	17,500
	YU1		26	700	18,200
Etkinlik 2.1.2. GKPR'lerin kabul aşamaları için bir önerinin tasarlanması.	UU2		8	700	5,600
Etkinlik 2.1.3. Ulusal GKPR kayıt sisteminin oluşturulması.	Toplantılar		1	5,000	5,000
Etkinlik 2.1.4. Gönüllü Emisyon Azaltımlarının yasal durumunu her yönüyle ele alan bir ihtisas raporu hazırlamak.	Eğitim gereçleri		1	10,000	10,000

SONUÇLAR/ÇIKTILAR/ETKİNLİKLER	Başlık	Açıklama	Gün sayısı /ay sayısı	Ücret ABD dolar/gün	Toplam (ABD Doları)
Çıktı 2.2: İlgili paydaşların, belirlenen kurallara ,seffaf ve etkili işlemlere göre GKPR projelerini geliştirme ve uygulama kapasiteleri arttırılmıştır.					
Etkinlik 2.2.1. İletişim gereçlerinin geliştirilmesi.	YU3		15	500	7,500
	UU2		3	700	2,100
	Eğitimler	5 eğitim*30 katılımcı*50 ABD dolar /katılımcı			7500
Etkinlik 2.2.2. çalıştay, eğitim toplantıları düzenleme, tanıtım araçları geliştirme ve alınan derslerin paylaşımı yoluyla çeşitli hedef grupların, GKPR'ye etkin bir biçimde katılımını sağlamak	Basılı gereçler = ulusal birimler + işlemler + GKPR nedir; projenin genel amaç, çıktı ve sonuçları hakkında tanıtım gereçleri hazırlamak + başlangıç toplantısı için basına dağıtılmak üzere basın bildirisi		1	14,271	14,271
Çıktı 2.3: GKPR için bilgilendirme ağı kurulmuştur					
Etkinlik 2.3.1. Paydaşların GKPR'ler ile ilgili görüş ve deneyim alışverişi yapabilmeleri için tematik forumları da içerecek şekilde GKPR bilgi lendirme ağı'nın kurulması.	Bilgilendirme ağı/eğitim		1	8,000	8,000
Çıktı 2.4: Türkiye'deki VGKPR'lerin uygulama olasılıkları tahmin edilmiş; ÇOB'un değerlendirmesi için enerji, ormancılık ve katı atık taban seviyeleri ile somut projeler için üç proje niyet notu (PIN) geliştirilmiştir.					
Etkinlik 2.4.1. Türkiye'nin GKPR potansiyelini tahmin etmek için bir çalışma yürütülmesi.	UU3		20	700	14,000
Etkinlik 2.4.2. Standart taban seviyelerinin belirlenmesi (enerji, ormancılık ve katı atık projeleri için).	YU2		15	500	7,500
Etkinlik 2.4.3. En azından üç Proje Fikir Notu'nun (PIN) geliştirilmesi ve ÇOB tarafından değerlendirilmesi.	UU3		14	700	9,800
Çıktı 2.5: Türkiye'nin iklim değişikliği kapasitesini arttırmak için gelecekteki etkinliklere ilişkin öneriler					
2.5.1. ÇOB tarafından üstlenilecek olası devam eylemlerinin geliştirilmesi.	YU2		8	500	4,000
	UU2		8	700	5,600
	YU1		8	500	4,000
3% GİH					8,738
Kısmi Toplam					350,000
TÜSİAD'ın Ayni Katkıları					40,000
ÇOB'un Ayni Katkıları					10,000
GENEL TOPLAM					400,000

Uygulama Stratejisi

Proje, sözleşmenin imzalanmasının ardından on sekiz ay sürecektir. Başlangıç Raporu, proje etkinlikleri ve çıktıları için üzerinde anlaşılan zaman çizelgesini içerecektir.

Başlangıç Aşaması: UNDP, bir başlangıç aşamasıyla başlayacaktır. Bu aşamanın amacı, uygulama planının Türkiye'deki durum ve gelişmelerin, faydalanıcıların ve paydaşların gerçeklerine göre daha ayrıntılı olarak ayarlanmasıdır.

(1-2. aylar)

- ✓ Proje ofisinin tamamıyla kurulması.
- ✓ Kilit proje kadrolarının işe alınması ve sözleşmelerinin yapılması.
- ✓ Çalışma Planı ve Tedarik Planının hazırlanması.
- ✓ Proje başarı göstergelerinin ayrıntılı bir dizisinin özenle hazırlanması.
- ✓ Başlangıç Çalışmayı.

Uygulama Aşaması:

(2-15. aylar)

- ✓ Uluslararası ve yerel uzmanlar işe alınacaktır.
- ✓ Hazırlık aşamasında öngörülen çalıştaylar ve toplantılar yapılacaktır.
- ✓ Projenin etkin şekilde yürütülebilmesi için bir İletişim Stratejisi geliştirilecek ve projenin yapısı, katılımcıların işlevi ve sorumluluklarına açıklık getirilecektir.
- ✓ Projenin Yürütme Kurulu oluşturulacaktır. Gerekli tanıtım gereçleri de geliştirilecek ve basılacaktır.
- ✓ Türkiye'nin UNFCCC/KP kapsamındaki durumunun açıklığa kavuşturulması sağlanacaktır.
- ✓ Türk yetkililerin, uluslararası iklim değişikliği politikalarına ilişkin diyaloglara katılmasını sağlayacak kapasiteleri arttırılacaktır.
- ✓ GKP projelerinin, kabul edilmesi için gerekli ulusal kural ve işlemlere ilişkin öneriler geliştirilecektir.
- ✓ Türkiye'nin 2012 ardından Kyoto-sonrasına katılımına ilişkin bir Ulusal İklim Değişikliği Konferansı'nın düzenlenmesi.
- ✓ İlgili paydaşların, belirlenen kurallara, şeffaf ve etkili işlemlere göre GKP projelerini geliştirme ve uygulama kapasitelerinin arttırılması.
- ✓ Gönüllü Karbon Projeleri için bilgilendirme ağının kurulması.
- ✓ Türkiye'deki VCP'lerin uygulama olasılıklarının tahmin edilmesi; ÇOB'un değerlendirmesi için enerji, ormancılık ve katı atık baz seviyeleri ile somut projeler için üç PIN geliştirilmesi.
- ✓ Türkiye'nin iklim değişikliği kapasitesinin arttırılması için gelecekteki etkinliklere ilişkin öneriler.
- ✓ Sonlandırma aşaması, proje uygulaması sırasında yapılan kapasite geliştirme etkinliklerini sonuçlandıracaktır.
- ✓ Bu, geliştirilen VCP işlemleri hakkında eğitim verilmesi, öğrenilen derslerin paylaşımı ve Türkiye'nin uluslararası iklim değişikliği politikaları diyaloguna dahil olması açısından olağan konumunun kabul edilmesi anlamına gelecektir.
- ✓ Bu aşama sırasında en azından üç PIN geliştirilecek ve proje sırasında hazırlanan ilgili belgeler Türkçe'ye tercüme edilecektir.

Bitiş Stratejisi ve Öğrenilen Dersler:

(15 – 18. aylar)

- ✓ 1. ve 2. Sonuçlardan öğrenilen derslerin değerlendirilmesi.

- ✓ Bağışçılara yönelik bir toplantı ile projenin sonuçlarının daha iyi kabul görmesi için özellikle daha yüksek düzeydeki karar alıcılar, başlıca paydaşların temsilcileri ve bağışçı toplulukların temsilcilerinin katılacağı yüksek düzeyde bir konferans düzenlenmesi

Projenin uygulaması sırasında, projenin uygulanmasının uluslararası gereklerle ve AB gerekleriyle uyum içinde olması için UNFCCC ve AB gibi diğer uluslararası kuruluşlarla işbirliği gerçekleştirilecektir. Türkiye'nin 2012 sonrası müzakerelere ve karbon piyasalarına katılma kapasitesinin artırılmasına özel olarak odaklanılacaktır. Bu, ayrıca bir dizi eğitim dönemi, toplantılar ve gerekli gereçlerin hazırlanmasını içerecektir.

Projenin etkinliklerini uygularken, özel sektörün dahil edilmesine ve kapasitesinin geliştirilmesine, Kyoto sonrası dönem hakkındaki bilgiye, AB'nin iklim değişikliği politikasına ve karbon piyasalarının oluşturulmasına; aynı zamanda da farklı sanayi sektörlerinden gelen girdilerin projenin sonuçlarıyla bağdaştırılmasına özel önem verilecektir.

Görev Tanımları

Proje Yöneticisi (PY)

Proje Yöneticisi (PY) tüm sözleşme süresince görevlendirilecek ve iklim değişikliği, UNFCCC'ye giriş için ulusal bildirim hazırlıkları, Kyoto süreci ve karbon piyasaları mekanizmaları hakkında somut bir geçmişe sahip olacaktır. PY, projenin uygulanmasında tam destek sağlayacak ve çevre yönetimi; politika oluşturma; çalışma grupları, merkezi ve yerel devlet kurumları, özel sektör de olmak üzere sivil kurum ve topluluklarla eşgüdüm sağlama/kolaylaştırıcı olma ve çıktıların doğruluğunu sağlama konusunda deneyime sahip olacaktır. Proje Yöneticisi, Türkiye ve yurtdışında benzer projelerde deneyime sahip olacaktır (bir başka ifadeyle; iklim değişikliği, ulusal bildirim hazırlanması, Kyoto süreci, gönüllü karbon mekanizmaları ve Türkiye'nin durumu, tümleşik çevresel yönetim vb). Bakanlık ve yerel düzeyde kanıtlanmış müzakere becerisi gerekmektedir.

Görev ve sorumluluklar:

- Projenin genel eşgüdümü, yönetimi ve denetlenmesi.
- Başlangıç aşamasında proje için ayrıntılı çalışma planı hazırlamak.
- Harcamaları kontrol etmek ve proje için sağlanan kaynakların uygun biçimde yönetimini sağlamak.
- UNDP ve GEF gereklerine göre, proje hakkında dönemsel ilerleme raporları hazırlamak.
- Ulusal çalıştaylar/eğitimler düzenlemek.
- Devlet ve diğer paydaşlarla bağlantı sağlamak.
- Proje tanımlama ve taramaya destek olmak, çalıştay ve teknik eğitimlerin verilmesinde destek olmak.
- Proje etkinliklerini UNDP'nin ülke program önceliklerine ve belirli kapasite geliştirme gereksinimlerine göre ayarlamak.
- Ulusal Yürütme Kurulu toplantılarını düzenlemek ve sekreteryaya olarak görev yapmak.
- Yerel uzman ve hizmet sağlayıcıları belirlemek.
- Ulusal ve uluslararası uzmanların tutulması işlemlerini yönetmek..
- Proje için çalışan ulusal ve uluslararası uzmanlar ile kurumların çıktılarının görev tanımlarına uygun olarak sağlanmasını yönetmek ve izlemek.
- Uluslararası ve ulusal uzmanlar arasında eşgüdümü sağlayarak, ulusal kadronun gerekli tüm eğitimleri, kalıpları ve yöntemleri almasını sağlamak.
- Proje uygulaması süresince, günlük ve dönemsel etkinlikler içinde gerekli izleme mekanizmalarının kurulmasını sağlamak.
- Projeden öğrenilen dersleri toparlamak.

Aranan nitelik ve deneyimler:

- Şu konuların herhangi birinde lisans üstü derecesi (yüksek lisans veya doktora) olması: çevre çalışmaları (ekonomi, mevzuat, politika), ekonomi, işletme veya dengi.
- İlgili alanda en azından 5-7 yıl iş deneyiminin bulunması.
- UNFCCC ve Kyoto Protokolü hakkında engin bilgiye sahip olmak.
- UNDP ve/veya GEF'le ilgili proje yönetimi deneyiminin olması.
- Sürdürülebilir çevre yönetimiyle doğrudan ilgili alanlarda hükümet, hükümet-dışı ve araştırma kuruluşlarıyla işbirliği deneyimi.
- Zaman yönetimi, örgütsel ve kişiler arası ilişkilerle ilgili üstün beceriler.
- Mükemmel müzakere becerileri.
- İngilizce ve Türkçe'de akıcı yazma ve konuşma becerileri.
- Mükemmel taslak hazırlama ve raporlama becerileri.
- Mükemmel bilgisayar okuryazarlığı.

Yer ²:	Türkiye, Ankara
Sözleşme Cinsi:	Hizmet Sözleşmesi
Raporlama Dili:	İngilizce
Sözleşme Başlama Tarihi:	Belirlenecektir
Sözleşme Bitiş Tarihi:	Belirlenecektir
Beklenen Atama Zamanı:	Belirlenecektir
Raporlar ve Çıktılar:	Belirlenecektir
Ödemeler:	Danışman, UNDP'nin onayladığı şekilde çıktıların tamamlanması temel alınarak ABD dolarıyla ücret olacaktır. Uluslararası uzmana verilecek ücret, brüt olacak ve sosyal güvenlik, emeklilik, gelir vergisi gibi tüm ilgili masrafları içerecektir.

---

² Görev yeri, atanmanın gereklerine göre değişebilecektir.

Proje Asistanı (PA)

Proje Asistanı, Proje Yöneticisi'ne günlük proje etkinliklerinin uygulanmasında yardım edecektir. Projenin tüm idari (sözleşmeye dayalı, örgütsel ve lojistik) ve saymanlık (masraflar, kayıtların tutulması, parasal yönetim) işlerinden sorumludur.

Görev ve sorumluluklar:

- Proje uygulamasının düzgün bir şekilde yürütmesi için genel idari desteği sağlamak.
- Proje Yöneticisine ve proje uzmanlarına, projenin değişik etkinliklerini yürütürken lojistik destek sağlamak (konferans, eğitimler, çalıştaylar, paydaşlara danışmalar vb).
- Uluslararası uzmanların ziyaretlerinde, onların vize, ulaşım, konaklama vb gereksinimlerinin karşılanmasından sorumlu olmak.
- Bütçe harcamalarını ödeme belgeleri ve mali raporları hazırlayarak düzenlemek.
- Proje belgelerinin ve uzman raporlarının dosyalarını tutmak.
- Proje uzmanlarıyla, projenin ayrıntıları ve değişiklikleri konusunda düzenli bağlantı kurmak.
- Yazışmaların ve belgelerin taslağını hazırlamak; idari yazışmaların son halini vermek; raporları ve diğer belgelerin biçim ve içerik açısından düzeltmek.
- Sekreterlik işlerini yapmak (telefon aramaları, faks, posta, e-posta ve randevuları ayarlama).
- Proje Yöneticisine rapor vermek ve onun doğrudan idaresi altında olmak.
- Proje Yöneticisinin istediği diğer idari/mali görevleri yerine getirmek.

Aranan nitelik ve deneyimler

- Üniversite derecesi.
- İngilizce ve Türkçe'de akıcı yazma ve konuşma becerileri.
- Zaman yönetimi, örgütsel ve kişiler arası ilişkilerle ilgili üstün beceriler.
- Tercihen UNDP projelerinde olmak üzere, en az 2 sene ofis idaresi deneyimi.
- Mükemmel bilgisayar okuryazarlığı.

Yer³:	Türkiye, Ankara
Sözleşme Cinsi:	Hizmet Sözleşmesi
Raporlama Dili:	İngilizce
Sözleşme Başlama Tarihi:	Belirlenecektir
Sözleşme Bitiş Tarihi:	Belirlenecektir
Beklenen Atama Zamanı:	Belirlenecektir
Raporlar ve Çıktılar:	Belirlenecektir
Ödemeler:	Danışman, UNDP'nin onayladığı şekilde çıktıların tamamlanması temel alınarak ABD dolarıyla ücret olacaktır. Uluslararası uzmana verilecek ücret, brüt olacak ve sosyal güvenlik, emeklilik, gelir vergisi gibi tüm ilgili masrafları içerecektir.

³ Görev yeri, atanmanın gereklerine göre değişebilecektir.

#1Uluslararası Uzman-1 (UU1), projenin 1. grubunun çıktılarının uygulanmasında günbegün yönetiminden, eşgüdümünden ve idaresinden sorumludur. Görevleri, aşağıdakilerle sınırlı olmamakla birlikte, şunlardır:

Görev ve sorumluluklar:

- Çalışma planına uygun olarak, proje etkinliklerinin zamanında ve etkili bir biçimde uygulanmasını yönetmek ve sağlamak;
- Projenin 1. etkinliği için ayrıntılı bir çalışma planı hazırlamak (PYK ve UNDP'ye danışarak);
- Türkiye'nin KP kapsamındaki durum değerlendirmesini geliştirme ve bunun COP 14/MOP 4 kararlarına göre güncelleştirilmesi dahil olmak üzere proje çıktılarını düzenleme, denetleme ve yürütme; ulusal konferansı hazırlama ve yürütme; ulusal çalışma gruplarının kurulmasına destek verme; toplantıların ve konferansın raporlarını değerlendirmek ve derlemek;
- PYK dahil olmak üzere paydaşların işlevlerini ve sorumluluklarını belirlemek;
- PYK toplantılarına kolaylaştırıcılık da yapmak üzere, planlanmış danışma toplantıları/toplantılar/çalıştaylar düzenlemek, denetlemek ve başarılı olmasını sağlamak;
- Gerçekleştirilen etkinlikler hakkında ilerleme raporlarının hazırlanmasını sağlamak;
- Ulusal uzmanın çalışmasını düzenlemek ve destek vermek;
- Çevre ve Orman Bakanlığı ile UNDP arasında proje girdi ve çıktıları konusunda eşgüdümün olmasını sağlamak;
- İlgili diğer paydaşlarla eşgüdümü sağlamak;
- UNDP'yle yakın temas halinde bulunmak, çalışma planındaki tahmin edilebilen değişiklikleri belirtmek ve gerekli olduğu takdirde gerçekçi düzeltmeler ve bütçe değişiklikleri önermek;
- İklim değişikliğiyle ilgili alanlarda sürdürülen diğer kapasite oluşturma projeleriyle işbirliğine yardımcı olmak;
- Harcamaları kontrol etmek ve proje için sağlanan kaynakların uygun biçimde yönetimini sağlamak;
- Ulusal uzmanla birlikte, projenin sonuçlarını devletin uzmanlarıyla tamamlamak;
- Proje sonuçlarının uluslararası gereklerle ve ulusal önceliklerle uyumlu halde olmasını sağlamak.

Aranan nitelik ve deneyimler

- Şu konuların herhangi birinde lisans üstü derecesi (yüksek lisans veya doktora): çevre çalışmaları (ekonomi, mevzuat, politika), ekonomi, işletme veya dengi.
- Projeye ilgili alanda en azından 5 yıl iş deneyimi.
- Çevre sektöründe çok sayıda paydaşla yürüten projelerin uluslararası proje yönetimi konusunda deneyim.
- Uluslararası müzakereler ve UNFCCC ve Kyoto Protokolü süreci hakkında bilgiye sahip olmak.
- AB iklim değişikliği politikasını bilmek.
- Akıcı İngilizce'ye sahip olmak (okuma, yazma ve konuşma).
- Türkçe'yi bilmesi üstünlük sağlayacaktır.

Yer ⁴:	Türkiye, Ankara
Sözleşme Cinsi:	Özel Hizmet Sözleşmesi
Raporlama Dili:	İngilizce
Sözleşme Başlama Tarihi:	Belirlenecektir
Sözleşme Bitiş Tarihi:	Belirlenecektir
Beklenen Atama Zamanı:	Belirlenecektir
Raporlar ve Çıktılar:	Belirlenecektir
Ödemeler:	Danışman, UNDP'nin onayladığı şekilde çıktıların tamamlanması temel alınarak ABD dolarıyla ücret alacaktır. Uluslararası uzmana verilecek ücret, brüt olacak ve sosyal güvenlik, emeklilik, gelir vergisi gibi tüm ilgili masrafları içerecektir.

---

⁴ Görev yeri, atanmanın gereklerine göre değişebilecektir.

#1 Yerel Uzman (YE1), uluslararası uzmanlara danışarak ve onların rehberliği ve idaresi altında çalışacaktır. Sorumlulukları aşağıdakilerle sınırlı olmakla birlikte, özellikle sonuç 1 ve 2'yle ilgili etkinliklere dahil olacaktır:

Görev ve sorumluluklar:

- Çalışma planına uygun olarak, proje etkinliklerinin zamanında ve etkili bir biçimde uygulanmasını sağlamak;
- Türkiye'nin KP kapsamındaki durum değerlendirmesinin geliştirilmesi dahil olmak üzere çıktı 1 ve 2 altındaki proje etkinliklerinin yürütülmesinde yer almak; ulusal konferansı hazırlamak ve yürütmek; ulusal çalışma gruplarının kurulması ve çalışmasına destek vermek; toplantıların ve konferansın raporlarını hazırlamak;
- Bir NBAVCP'nin kurulması için taslak mevzuat, yer, yapı ve işlevleri içerecek şekilde bir önerinin tasarlanmasına; VCP'lerin onaylanmasına ilişkin ulusal süreçlere yönelik bir öneri hazırlanmasına; VER'lerin yasal konumlarına, olası vergilendirmeye ilişkin danışma raporunun hazırlanmasına; VCP'ler için hazırlanacak bilgilendirme ağına bir vizyon ve içerik geliştirilmesine; GKP'lere etkin katılım sağlamak üzere çalıştay, kamu görevlileri için eğitim toplantıları, tanıtım gereçlerinin hazırlanması gibi çeşitli hedef gruplara yönelik bilinçlendirme etkinliklerine katılmak;
- Projenin devam etkinliklerinin belirlenmesi için destek vermek;
- Paydaşların işlevlerinin ve sorumluluklarının belirlenmesi için destek vermek;
- Danışma toplantıları/toplantılar/çalıştaylar düzenlemek, bunlara kolaylaştırıcılık yapmak ve başarılı geçmesini sağlamak;
- Gerçekleştirilen etkinlikler hakkında ilerleme raporları hazırlamak;
- Çevre ve Orman Bakanlığı ile UNDP arasında proje girdi ve çıktıları konusunda eşgüdümün olmasını sağlamak;
- İlgili diğer paydaşlarla eşgüdümü sağlamak;
- PYK toplantılarının yapılmasına yardımcı olmak;
- Proje içindeki tüm toplantıların, çalıştayların, eğitim toplantılarının ve konferansın düzenlenmesine yardımcı olmak;
- İklim değişikliğiyle ilgili alanlarda sürdürülen diğer kapasite oluşturma projeleriyle işbirliğine yardımcı olmak;
- Uluslararası uzmanla birlikte, projenin sonuçlarını devletin uzmanlarıyla tamamlamak;
- Geliştirilen önerilerin, COP/MOP kararları ve AB ilkim değişikliği politikasıyla uyumlu olmasını sağlamak;
- Proje sonuçlarının ulusal önceliklerle uyumlu halde olmasını sağlamak.

Aranan nitelik ve deneyimler:

- Uluslararası veya ulusal çevre çalışmaları veya buna denk alanda lisans üstü derece (yüksek lisans veya doktora).
- En az 3 sene olmak üzere, ilkim değişikliğini kapsayan çevre alanlarında tercihen 5 yıllık çalışma.
- Faydalanıcı ülkedeki ulusal yetkililerle, en az 2 yıl olmak üzere çalışma deneyimi.
- Kyoto Protokolü'nün müzakere sürecini ve Kyoto Protokolü'nün uluslararası yasal yönlerini bilmek.
- Türk çevre mevzuatını ve iklim değişikliğiyle ilgili diğer ulusal mevzuatı bilmek.
- İklim değişikliği alanıyla ilgili AB mevzuatını bilmek.
- Çevre mevzuatı tasarlama konusunda uygulama deneyimi üstünlük sağlayacaktır.

- İngilizce ve Türkçe'de akıcı olmak (okuma, yazma ve konuşma);

Yer⁵:	Türkiye, Ankara
Sözleşme Cinsi:	Özel Hizmet Sözleşmesi
Raporlama Dili:	İngilizce
Sözleşme Başlama Tarihi:	Belirlenecektir
Sözleşme Bitiş Tarihi:	Belirlenecektir
Beklenen Atama Zamanı:	Belirlenecektir
Raporlar ve Çıktılar:	Belirlenecektir
Ödemeler:	Danışman, UNDP'nin onayladığı şekilde çıktıların tamamlanması temel alınarak ABD dolarıyla ücret olacaktır. Uluslararası uzmana verilecek ücret, brüt olacak ve sosyal güvenlik, emeklilik, gelir vergisi gibi tüm ilgili masrafları içerecektir.

---

⁵ Görev yeri, atamanın gereklerine göre değişebilecektir.

Teknik Uzman – Teknik uzman, Uluslararası Uzman#2 ve Ulusal Uzman#2'e danışarak ve onların rehberliği ve idaresi altında çalışacaktır. Sorumlulukları aşağıdakilerle sınırlı olmakla birlikte, özellikle şunlardır:

Görev ve sorumluluklar:

- Uluslararası uygulamalara ve ulusal gereksinimlere göre internete dayalı bir bilgilendirme ağı oluşturmak.

Aranan nitelik ve deneyimler:

- Bilgisayar, veri toplamak için elektronik ağlar ve yazılımlar hakkında engin bir deneyime ve iyi ağ tasarımları konusunda beceriye sahip olmak.
- Dünya çapında ağ ve bu ağ içinde yer alacak bilgiyi hazırlama konusunda deneyime sahip olmak.
- Çevre konuları ve iklim değişikliğiyle ilgili konularda bilgi kaynakları hakkında aşinalık.
- İngilizce ve Türkçe konuşma, okuma ve yazma becerisi.

Yer⁶:	Türkiye, Ankara
Sözleşme Cinsi:	Özel Hizmet Sözleşmesi
Raporlama Dili:	İngilizce
Sözleşme Başlama Tarihi:	Belirlenecektir
Sözleşme Bitiş Tarihi:	Belirlenecektir
Beklenen Atama Zamanı:	Belirlenecektir
Raporlar ve Çıktılar:	Belirlenecektir
Ödemeler:	Danışman, UNDP'nin onayladığı şekilde çıktıların tamamlanması temel alınarak ABD dolarıyla ücret alacaktır. Uluslararası uzmana verilecek ücret, brüt olacak ve sosyal güvenlik, emeklilik, gelir vergisi gibi tüm ilgili masrafları içerecektir.

Uluslararası Uzman-2 (UU2): Projenin 2. Sonucuyla ilgili etkinliklerin uygulanmasının günbegün yönetiminden, eşgüdümünden ve idaresinden sorumludur. Görevleri, aşağıdakilerle sınırlı olmamakla birlikte, şunlardır:

Görev ve sorumluluklar:

- Çalışma planına uygun olarak, proje etkinliklerinin zamanında ve etkili bir biçimde uygulanmasını yönetmek ve sağlamak;
- Projenin 2. sonucuna ilişkin etkinlikler için ayrıntılı bir çalışma planı hazırlamak (PYK ve UNDP'ye danışarak);
- Gönüllü Karbon Projelerinin onayı için ulusal bir birim kurulmasına yönelik öneri tasarlamak; VER'lerin yasal konumlarına, olası vergilendirmeye ilişkin ihtisas raporunu hazırlamak; VCP'ler için bir bilgilendirme ağı geliştirmek; hedef grupların GKP'lere etkin katılımını sağlamak için bilinçlendirme çalışması yapmak ve olası devam eylemlerini, örneğin AB ETP'nin uygulanması/etki değerlendirmesi ve gönüllü anlaşmalar ve karbon vergileri gibi diğer azaltma mekanizmaları için gerekli adımları belirlemek de dahil olmak üzere Proje Etkinliği 2.1'den 2.3'e ve 2.5'in sonuçlarının hazırlanmasını düzenlemek, denetlemek ve uygulamak;

⁶ Görev yeri, atamanın gereklerine göre değişebilecektir.

- PYK dahil olmak üzere paydaşların işlevlerini ve sorumluluklarını belirlemek;
- PYK toplantılarına kolaylaştırıcılık da yapmak üzere, planlanmış danışma toplantıları/toplantılar/çalıştaylar düzenlemek, denetlemek ve başarılı olmasını sağlamak;
- Gerçekleştirilen etkinlikler hakkında ilerleme raporlarının hazırlanmasını sağlamak;
- Ulusal Uzman 1'in çalışmasını düzenlemek ve destek vermek;
- Çevre ve Orman Bakanlığı ile UNDP arasında proje girdi ve çıktıları konusunda eşgüdümün olmasını sağlamak;
- İlgili diğer paydaşlarla eşgüdümü sağlamak;
- UNDP'yle yakın temas halinde bulunmak, çalışma planındaki tahmin edilebilen değişiklikleri belirtmek ve gerekli olduğu takdirde gerçekçi düzeltmeler ve bütçe değişiklikleri önermek;
- İklim değişikliğiyle ilgili alanlarda sürdürülen diğer kapasite oluşturma projeleriyle işbirliğine yardımcı olmak;
- Harcamaları kontrol etmek ve proje için sağlanan kaynakların uygun biçimde yönetimini sağlamak;
- Ulusal uzmanla birlikte, projenin sonuçlarını devletin uzmanlarıyla tamamlamak;
- Proje sonuçlarının uluslararası gereklerle ve ulusal önceliklerle uyumlu halde olmasını sağlamak.

Aranan nitelik ve deneyimler:

- Şu konuların herhangi birinde lisans üstü derecesi (yüksek lisans veya doktora) olması: çevre çalışmaları (ekonomi, mevzuat, politika), ekonomi, işletme veya dengi.
- İklim değişikliği alanında ve özellikle ulusal iklim değişikliği politikalarıyla ilgili alanlarda en azından 5 yıllık çalışma deneyimi.
- Kyoto Protokol'ünün esnek mekanizmaları hakkında engin bir bilgi.
- Ek I EIT ülkelerdeki ulusal yetkililerle, en az 2 yıl olmak üzere çalışma deneyimi.
- Uluslararası müzakereler ve UNFCCC ve Kyoto Protokolü süreci hakkında bilgiye sahip olmak.
- AB iklim değişikliği politikasını bilmek.
- Akıcı düzeyde İngilizce'ye sahip olmak (okuma, yazma ve konuşma).

Yer⁷:	Türkiye, Ankara
Sözleşme Cinsi:	Özel Hizmet Sözleşmesi
Raporlama Dili:	İngilizce
Sözleşme Başlama Tarihi:	Belirlenecektir
Sözleşme Bitiş Tarihi:	Belirlenecektir
Beklenen Atama Zamanı:	Belirlenecektir
Raporlar ve Çıktılar:	Belirlenecektir
Ödemeler:	Danışman, UNDP'nin onayladığı şekilde çıktıların tamamlanması temel alınarak ABD dolarıyla ücret alacaktır. Uluslararası uzmana verilecek ücret, brüt olacak ve sosyal güvenlik, emeklilik, gelir vergisi gibi tüm ilgili masrafları içerecektir.

⁷ Görev yeri, atamanın gereklerine göre değişebilecektir.

Uluslararası Uzman-3 (UU 3): Projenin 2. Sonucuyla ilgili bazı etkinliklerin uygulanmasının gnbeĒn ynetiminden, eŐgdmnden ve idaresinden sorumludur. Grevleri, aŐaĒıdakilere sınırlı olmamakla birlikte, Őnlerdir:

Grev ve sorumluluklar:

- ÇalıŐma planına uygun olarak, proje etkinliklerinin zamanında ve etkili bir biçimde uygulanmasını ynetmek ve saĒlamak;
- Trkiye’deki GKPR’larının uygulama olasılıklarının tahmini; enerji ve ormancılık için taban seviyeleri ve iki gnll somut proje için iki PIN geliŐtirilmesine iliŐkin proje etkinliklerinin çıktılarının hazırlanmasını dzenlemek, denetlemek ve uygulamak;
- PYK dahil olmak zere paydaŐların iŐlevlerini ve sorumluluklarını belirlemek;
- PYK toplantılarına kolaylaŐtırıcılık da yapmak zere, planlanmış danıŐma toplantıları/toplantılar/alıŐtaylar dzenlemek, denetlemek ve baŐarılı olmasını saĒlamak;
- GerekleŐtirilen etkinlikler hakkında ilerleme raporlarının hazırlanmasını saĒlamak;
- Ulusal uzmanın alıŐmasını dzenlemek ve destek vermek;
- Çevre ve Orman BakanlıĒı ile UNDP arasında proje girdi ve ıktıları konusunda eŐgdmn olmasını saĒlamak;
- İlgili diĒer paydaŐlarla eŐgdm saĒlamak;
- UNDP’yle yakın temas halinde bulunmak, alıŐma planındaki tahmin edilebilir deĒiŐiklikleri belirtmek ve gerekli olduĒu takdirde gerçekçi dzeltmeler ve bte deĒiŐiklikleri nermek;
- İklım deĒiŐikliĒiyle ilgili alanlarda srdrlen diĒer kapasite oluŐurma projeleriyle iŐbirliĒine yardımcı olmak;
- Harcamaları kontrol etmek ve proje için saĒlanan kaynakların uygun biçimde ynetimini saĒlamak;
- Ulusal uzmanla birlikte, projenin sonuçlarını devletin uzmanlarıyla tamamlamak;
- Proje sonuçlarının uluslararası gereklerle ve ulusal nceliklerle uyumlu halde olmasını saĒlamak.

Aranan nitelik ve deneyimler:

- Őu konuların herhangi birinde lisans st derecesi (yksek lisans veya doktora) olması: mhendislik, enerji, evre teknolojisi veya dengi.
- Projeye ilgili alanda en azından 3 yıl iŐ deneyimi.
- Kyoto Protokol’nn esnek mekanizmaları hakkında engin bir bilgi sahibi olmak.
- Enerji, ve orman sektrleri dahil olmak zere, ulusal taban seviyesi ve CDM projelerinde taban seviyesi hazırlama konusunda deneyim.
- CDM ya da JI için PTB’ler geliŐtirme deneyimi.
- AB enerji ve orman politikası hakkında bilgili olmak.
- Akıcı dzeyde İngilizceye sahip olmak (okuma, yazma ve konuŐma).

Yer⁸: Trkiye, Ankara
SzleŐme Cinsi: zel Hizmet SzleŐmesi
Raporlama Dili: İngilizce
SzleŐme BaŐlama Tarihi: Belirlenecektir

⁸ Grev yeri, atamanın gereklerine gre deĒiŐebilecektir.

Sözleşme Bitiş Tarihi:	Belirlenecektir
Beklenen Atama Zamanı:	Belirlenecektir
Raporlar ve Çıktılar:	Belirlenecektir
Ödemeler:	Danışman, UNDP'nin onayladığı şekilde çıktıların tamamlanması temel alınarak ABD dolarıyla ücret alacaktır. Uluslararası uzmana verilecek ücret, brüt olacak ve sosyal güvenlik, emeklilik, gelir vergisi gibi tüm ilgili masrafları içerecektir.

#2 Yerel Uzman - 2 (YU2) uluslararası uzman 3'e danışarak ve onun rehberliği ve idaresi altında çalışacaktır. Ulusal uzman, sorumlulukları özellikle aşağıdakilerle sınırlı olmamakla birlikte, sonuç 2'yle ilgili bazı etkinliklere dahil olacaktır :

Görev ve sorumluluklar:

- Çalışma planına uygun olarak, proje etkinliklerinin zamanında ve etkili bir biçimde uygulanmasını sağlamak;
- Türkiye'deki VCP'lerin uygulama olasılıklarının tahmini; enerji ve ormancılık için taban seviyeleri ve iki gönüllü somut proje için iki PIN geliştirilmesine ilişkin proje etkinliklerinin çıktılarının hazırlanması çalışmasına katılmak;
- Çevre ve Orman Bakanlığı ile UNDP arasında proje girdi ve çıktıları konusunda eşgüdümün olmasını sağlamak;
- İlgili diğer paydaşlarla eşgüdümü sağlamak;
- Kendi yetkisi kapsamında projedeki tüm toplantı, çalıştay ve konferansların düzenlenmesine sağlamak;
- Ulusal uzmanla birlikte, projenin sonuçlarını devletin uzmanlarıyla tamamlamak;
- Geliştirilen önerilerin, COP/MOP kararları ve AB ilkim değişikliği politikasıyla uyumlu olmasını sağlamak;
- Proje sonuçlarının ulusal önceliklerle uyumlu halde olmasını sağlamak.

Aranan nitelik ve deneyimler:

- Şu konuların herhangi birinde lisans üstü derecesi (yüksek lisans veya doktora) olması: mühendislik, enerji, çevre teknolojisi veya dengi.
- Projeye ilgili alanda en azından 3 yıl iş deneyimi.
- Kyoto Protokolü'nün esnek mekanizmaları hakkında bilgi sahibi olmak.
- Enerji, ve orman sektörleri dahil olmak üzere, ulusal taban seviyesi ve CDM projelerinde taban seviyesi hazırlama konusunda deneyim.
- CDM ya da JI için PTB'ler geliştirme deneyimi.
- Türk enerji ve orman politikası hakkında bilgili olmak.
- Akıcı düzeyde İngilizce'ye sahip olmak (okuma, yazma ve konuşma).

Yer⁹:	Türkiye, Ankara
Sözleşme Cinsi:	Özel Hizmet Sözleşmesi
Raporlama Dili:	İngilizce
Sözleşme Başlama Tarihi:	Belirlenecektir
Sözleşme Bitiş Tarihi:	Belirlenecektir
Beklenen Atama Zamanı:	Belirlenecektir
Raporlar ve Çıktılar:	Belirlenecektir
Ödemeler:	Danışman, UNDP'nin onayladığı şekilde çıktıların tamamlanması temel alınarak ABD dolarıyla ücret olacaktır. Uluslararası uzmana verilecek ücret, brüt olacak ve sosyal güvenlik, emeklilik, gelir vergisi gibi tüm ilgili masrafları içerecektir.

#3 Yerel Uzman no 3 (YU3). Sorumlulukları özellikle aşağıdakilerle sınırlı olmamakla birlikte, ulusal uzman sonuç 3.1'le ilgili etkinliklerde yer alacaktır:

Görev ve sorumluluklar:

- Projenin amaçları ve sonuçları hakkında kamuoyu bilinci oluşturmak için, projenin tüm süresi boyunca etkinliklerle projeye destek vermek;
- Özellikle projenin verimli uygulanabilmesi için önerilen İletişim Stratejisi'nin geliştirilmesi olmak üzere, strateji geliştirme ve strateji uygulamak dahil projenin 3.3. nolu etkinliklerinin çıktılarının hazırlanmasını düzenlemek, denetlemek ve uygulamak;
- Paydaşların işlevi ve sorumluluklarının tanımlanmasına destek vermek;
- Çevre ve Orman Bakanlığı ile UNDP arasında proje girdi ve çıktıları konusunda eşgüdümün olmasını sağlamak;
- İlgili diğer paydaşlarla eşgüdümü sağlamak;
- Kendi yetkisi kapsamında projedeki tüm toplantı, çalıştay ve konferansların düzenlenmesine yardım etmek;
- Geliştirilen önerilerin, COP/MOP kararları ve AB ilkim değişikliği politikasıyla uyumlu olmasını sağlamak;
- Proje sonuçlarının ulusal önceliklerle uyumlu halde olmasını sağlamak.

Aranan nitelik ve deneyimler:

- Şu konuların herhangi birinde lisans üstü derecesi (yüksek lisans veya doktora) olması: işletme, işletme ve is idaresi, kamu ilişkileri veya dengi.
- Projeye ilgili alanda en azından 3 yıl iş deneyimi.
- UNFCCC ve Kyoto Protokolü hakkında bilgiye sahip olmak.
- İletişim stratejileri ve kamuoyu bilinçlendirme kampanyaları hazırlama hakkında deneyim.
- Akıcı düzeyde İngilizce'ye sahip olmak (okuma, yazma ve konuşma).

---

⁹ Görev yeri, atanmanın gereklerine göre değişebilecektir

Yer¹⁰:	Türkiye, Ankara
Sözleşme Cinsi:	Özel Hizmet Sözleşmesi
Raporlama Dili:	İngilizce
Sözleşme Başlama Tarihi:	Belirlenecektir
Sözleşme Bitiş Tarihi:	Belirlenecektir
Beklenen Atama Zamanı:	Belirlenecektir
Raporlar ve Çıktılar:	Belirlenecektir
Ödemeler:	Danışman, UNDP'nin onayladığı şekilde çıktıların tamamlanması temel alınarak ABD dolarıyla ücret olacaktır. Uluslararası uzmana verilecek ücret, brüt olacak ve sosyal güvenlik, emeklilik, gelir vergisi gibi tüm ilgili masrafları içerecektir.

---

¹⁰ Görev yeri, atanmanın gereklerine göre değişebilecektir.

Yürütme Kurulu

Projenin başlangıç aşamasından önce, tüm ilgili kurumlar arasında işbirliğini arttırmak ve projenin düzgün uygulanabilmesini sağlamak amacıyla bir Yerel Proje Değerlendirme Komitesi (LPAC) düzenlenmiştir. Projenin uygulanmasını yönetmek üzere başlangıç aşamasında, Çevre ve Orman Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı ve UNDP'den oluşan bir Proje Yürütme Kurulu(PYK) kurulacaktır. İzleme komitesinin diğer üyeleriyle birlikte, İK, projeye tüm uygulaması süresince rehberlik edecektir. PYK'nın başlıca işlevleri şunlardır:

- Projenin çalışma planı ve bütçesini değerlendirmek.
- Bileşenlerin uygulanmasını yönetmek
- Proje uygulamasının verimliliğini izlemek.
- Ülke düzeyinde paydaşların bağlantı kurmalarını sağlamak.
- Projede üretilen raporları değerlendirmek ve önerilerde bulunmak.

KONFERANSIN GEÇİCİ GÜNDEMİ

Aşağıdakilerle sınırlı olmamak kaydıyla, konferansın gündemi şunları içerebilir:

1. Uluslararası iklim değişikliği politikalarının değerlendirilmesi:

- IPCC'nin Dördüncü Değerlendirme Raporu'nun Bulguları;
- UNFCCC ve KP kapsamında uluslararası müzakerelerdeki gelişmeler;
- Kyoto mekanizmaları ve gönüllü piyasalar;
- 2012 sonrası dönemin olası mimarisi;
- UNDP'nin Türkiye'deki iklim değişikliğiyle ilgili konulardaki etkinlikleri.

2. AB'nin iklim değişikliği politikası:

- AB'nin stratejik iklim değişikliği programları;
- AB'nin Kyoto sonrası uluslararası konumu;
- AB ETS ve Kyoto mekanizmaları dahil olmak üzere, iklim değişikliğini azaltan ekonomik araçlar;
- İklim değişikliği politikası açısından, Türkiye'nin AB'ye katılımı;

3. Türkiye ve iklim değişikliği

- Türkiye'nin UNFCCC/KP kapsamında konumu;
- Türkiye'nin 2012 sonrası döneme katılma olasılıkları;
- Türkiye'nin GKP deneyimi dahil olmak üzere, Türkiye'nin karbon piyasalarına katılımı;
- UNFCCC ve AB'dekiler dahil olmak üzere, iklim değişikliğine ilişkin etkinliklerde Türkiye'nin kullanabileceği fon mekanizmaları;

4. Tartışmalar

5. Konferansın sonuçlarına göre bir sonraki adımlar

6. İletişim Etkinlikleri ve Materyalleri için Taslak Görev Tanımları

- Başlangıç çalıştay: ilgili paydaşlarla projenin amacını ve zaman çerçevesinin paylaşılması, onlara karbon piyasasını ve uluslararası deneyimlerin tanıtılması ve NBAVCP'nin yapısı, işlevleri ve işlemleri hakkında vizyonun tartışılması;
- İlgili uluslararası konferans ve toplantılarda dağıtılmak üzere destekleyici materyallerin geliştirilmesi;
- VCP'lerin onaylanmasında görev alacak kamu görevlilerine eğitim toplantıları – VCP'lerin onaylanmasında kullanılması önerilen işlemler hakkında eğitilmesi;
- Eğitim gereçlerinin hazırlanması;
- Bu çıktı grubunun uygulanmasından öğrenilen dersleri paylaşmak için, Ankara ve İstanbul'da olmak üzere iki kapanış toplantısı;
- Özel sektörün talebi ve kaynakların elverdiği ölçüde başka eğitim toplantılarının düzenlenmesi;
- Basılı gereçler: GKP onayı için işlemler ve ulusal birimler; projenin genel amacı, çıktı ve sonuçları hakkında tanıtıcı gereçler; başlangıç toplantısı hakkında basın açıklamaları;
Basılı gereçler başlangıç toplantısı, kapanış toplantıları ve amaçları dikkate alınarak eğitim toplantıları için hazırlanmalıdır.

İklim değişikliğinin değişik yönleri hakkında daha genel basılı gereçler (broşürler) de geliştirilip, dağıtılabilir. Bu basılı gereçler, iki tür kullanıcıya göre hazırlanmalıdır: yerli ve uluslararası. Bu nedenle, bunlar İngilizce ve/veya Türkçe hazırlanmalıdır.

Yerli gereçler, ilgili paydaşların gönüllü karbon projeleri geliştirmesini özendirmeye ve STK'ların, GKP'yle ilgilenen diğer kuruluşların ve kamunun GKP'ler hakkında bilincini arttırmaya odaklanmalıdır.

Uluslararası basılı gereçler, olası VCP yatırımcılarını ve salım azaltma satın alıcılarını ve aynı zamanda da kapasite oluşturma etkinliklerine destek olabilecek olası bağışçıları hedef almalıdır.

Bu gereçlerin içeriği, hedeflenen grubun ilgileriyle uyumlu olmalıdır. Örneğin, yerli paydaşlar için hazırlanacak broşürde şunlar yer almalıdır: Türkiye'nin de deneyimi dahil olmak üzere GKP hakkında genel bilgiler; GKP'ye katılmanın getireceği faydalar; gönüllü karbon projelerinin değerlendirilmesi ve onayı için ulusal yapıların ve işlemlerin açıklanması; gönüllü karbon projelerinin uygulanması için olası mali düzen hakkında bilgiler, örneğin, öz kaynak, banka kredisi, değişik fon ve programlardan alınabilecek kaynaklar, karbon gelirleri, vb; daha ayrıntılı bilginin bulunabileceği NBAVCP ve web sayfasının iletişim bilgileri.

Diğer ülkelerdeki deneyimler, gereçlerin içeriğinin düzenli olarak güncellenmesi gerektiğini ve her birinden tam olarak kaç tane gerektiği konusunda tahmin yürütmenin zor olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, sıradan bir ofis yazıcısıyla basılabilmesi için, gereçlerin basit bir biçimde elektronik suret olarak geliştirilmesi önerilmektedir. Bu yaklaşım, zaman ve kaynak tasarrufu sağlamaktadır.

Bilinçlendirmede bir başka araç ise, kitle iletişim yollarının kullanılmasıdır - basın. Bunlar, televizyon ve radyo yayınları, gazete yazıları ve belirli ticari dergilerdeki yazılar olabilir. Projenin uygulanması hakkında, basın bildirimleri hazırlanması önerilmektedir.

Özel sektörün kullanması için diğer tanıtım materyallerinin geliştirilmesi, kaynakların bulunmasına bağlıdır (isteğe bağlı etkinlik).

KISALTMALAR

AK	Avrupa Komisyonu
AB	Avrupa Birliği
AB ETP	Avrupa Birliği Emisyon Ticareti Planı
CDM	Temiz Kalkınma Mekanizması
CER	Sertifikalı Emisyon Azaltımları
COP	Taraflar Konferansı
ÇG	Çalışma Grubu
ÇOB	Çevre ve Orman Bakanlığı
DB	Dışışleri Bakanlığı
DNA	Yetkili Ulusal Makam
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
DTM	Dış Ticaret Müsteşarlığı
EIT	Pazar Ekonomisine Geçiş Sürecinde Olan
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
FAR	Dördüncü Değerlendirme Raporu
GEF	Küresel Çevre Fonu
ĞİH	Genel İdari Hizmetler
GKP	Gönüllü Karbon Piyasası
GKPR	Gönüllü Karbon Projeleri
GMS	Genel Yönetim Desteği
JI	Ortak Uygulama
IE	Uluslararası Uzman
IET	Uluslararası Emisyon Ticareti
INC	Birinci Ulusal Bildirim
IPCC	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli
KP	Kyoto Protokolü
MB	Maliye Bakanlığı
MOP	Taraflar Toplantısı
NBAVCP	GK Projeleri için bir Ulusal Onay Birimi
NE	Ulusal Uzman
PA	Proje Asistanı
PTB	Proje Tasarı Belgesi
PIN	Proje Fikir Notu
SG	Sera Gazı
STB	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
PY	Proje Yöneticisi
PYE	Proje Yönetim Ekibi

PO	Proje Ortağı
PYK	Proje Yürütme Kurulu
SBAA	Standart Temel Yardım Anlaşması
SPK	Sermaye Piyasası Kurumu
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TKB	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TE	Teknik Uzman
TİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜSİAD	Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
UNEP	Birleşmiş Milletler Çevre Programı
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UNFCCC	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
UT	Hazine Müsteşarlığı
GKPR	Gönüllü Karbon Projesi
VER	Gönüllü Emisyon Azaltımı

Özel Koşullar. Hükümetin, Proje vasıtasıyla Ülke Program Eylem Planı (CPAP)'nda olmayan masrafları paylaşması durumunda, aşağıdaki koşullar geçerli olacaktır:

DPT tarafından ödeme planı:

2008: 150,000 ABD doları

2009: 150,000 ABD doları

UNDP'nin şu banka hesabına yatırılacaktır:

<i>Banka adı:</i>	<i>Bank of America</i>
<i>Adres:</i>	<i>1401 Elm St., Dallas TX 75202</i>
<i>Hesap numarası:</i>	<i>3752207404</i>
<i>Hesap adı:</i>	<i>UNDP Representative in Turkey (USD) Account</i>
<i>ACH Yönlendirme Numarası:</i>	<i>111000012 [sadece ABD temelli bankalarda ACH cinsi</i>
<i>ödemelerde kullanılabilir]</i>	
<i>Tel Yönlendirme Numarası:</i>	<i>026009593</i>
<i>SWIFT Kodu:</i>	<i>BOFAUS3N</i>

Eğer ödeme Birleşik Devletler doları dışında bir para birimiyle yapılırsa, ödemenin değeri ödemenin gerçekleştiği tarihteki Birleşik Devletler döviz kuru işlemsel oranıyla belirlenmelidir. UNDP tarafından ödemenin tamamıyla kullanımından önce Birleşik Devletler döviz kuru işlemsel oranında bir değişiklik olursa, o sırada kalan fonların bakiyesinin değeri uygun şekilde ayarlanır. Bu durumda, fonların bakiyesinin değerinin düştüğü tespit edilirse, UNDP, Hükümet tarafından herhangi ek bir parasal destek sağlayıp sağlayamayacağı konusunda karar vermesi için Hükümeti bilgilendirir. Eğer böyle bir parasal destek sağlanmazsa, projeye sağlanan yardım UNDP tarafından azaltılır, askıya alınır ya da sona erdirilir.

Yukarıdaki ödeme planı, planlanan etkinliklerin uygulanmasından önce ödemelerin yapılacağını göz önünde bulundurmaktadır. Proje tesliminin ilerlemesine uygun olması için düzeltilbilir.

UNDP, ödemeyi UNDP'nin düzenleme, kural ve yönergelerine göre alacak ve yönetecektir.

Tüm mali hesaplar ve açıklamalar, Birleşik Devletler dolarıyla ifade edilecektir.

Eğer harcamalarda veya taahhütlerde önceden öngörülmemen yükselmeler beklenirse veya gerçekleşirse (enflasyon etkenlerinden, döviz kurlarındaki dalgalanmalardan ya da önceden öngörülmemen olaylardan dolayı), UNDP, ek parasal desteğin gerekli olduğunu gösteren ek bütçeyi zamanında Hükümete gönderecektir. Hükümet, gerekli ek fonu elde etmek için elinden gelen çabayı gösterecektir.

Yukarıda bahsedilen ödemeler ödeme planına uygun bir şekilde alınamazsa ya da gerekli ek parasal destek yukarıdaki paragraftaki belirtilen şekilde Hükümetten veya diğer kaynaklardan gelmezse, bu anlaşma kapsamında projeye sağlanan yardım UNDP tarafından azaltılır, askıya alınır ya da sona erdirilir.

Bu katkıya dayanan bütün faiz gelirleri, UNDP'nin hesabında kalır ve UNDP'nin yerleşik işlemlerine uygun olarak kullanılır.

UNDP'nin Yönetim Kurulunun karar ve yönergelerine uygun olarak:

Katkı, aşağıdaki şekilde vergilendirilir:

- (a) UNDP'nin genel merkez ve ülke ofislerinin genel yönetim desteği (GMS) giderlerinin karşılanması için [7%]
- (b) UNDP ve/veya bir yönetici kuruluş/uygulayıcı ortak tarafından sağlanan uygulama desteği hizmetlerinin doğrudan maliyetleri.

Katkı tarafından masrafı karşılanan donanım, malzeme ve diğer malların sahipliği UNDP'ye geçer. Sahipliğin UNDP'ye aktarılmasıyla ilgili konular, UNDP'nin ilgili yönerge ve işlemlerine göre belirlenir.

Katkı, sadece UNDP'nin parasal düzenleme, kural ve yönergelerinde gösterilen iç ve dış denetleme işlemlerine tabi tutulur.